

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XV.
Štev. 47

TELEFON UREDNISTVA: 25-67
TELEFON UPRAVE: 25-67 in 28-67
TELEFON OGLASNEGA ODDELKA: 25-67
Poslovalnica Ljubljana, Frančiškova 6, tel. 46-91
Poslovalnica Celje, Prešernova 3, telefon 280

Maribor, sreda 26. februarja 1941

NAROCNINA NA MESEC
Prejeman v upravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din, talijna 20 din.
POSTNI CERKOVNI RACUN: 11,400

Cena
din 1.—

Anthony Eden v Ankari

Danes je prispel v turško prestolnico angleški zunanji minister Eden, skupaj z načelnikom angleškega generalnega štaba generalom Dillom — Namen prihoda so priprave za angleške vojne akcije proti nemškim načrtom — Nemške čete še niso vkorakale v Bolgarijo — Grčija se bo bojevala dalje

ANKARA, 26. febr. Anat. Ag. Angleški zunanji minister Eden in načelnik generalnega štaba britske vojske, general Dill, sta na poti v Ankaro z letalom pristala v Adanu. Pričakal ju je pokrajinski guverner z drugimi oddelki. Navzočen je bil tudi angleški poslanik v Ankari, ki je prišel gostoma naproti. Oddelek turške vojske je izkazal gostoma čast. Eden in Dill sta nato s posebnim vlakom odpotovala dalje v Ankaro, kamor bosta dospela danes ob 17.

Namen Edenovega in Dillovega obiska

ANKARA, 26. febr. Reuter. Eden in sir Dill ne bosta izgubljala časa v Ankari, temveč bosta takoj začela razgovore. Eden bo danes obiskal poleg zunanjega ministra Saradžogla še turškega predsednika vlade dr. Saydama. Sir Dill bo imel sestanek z maršalom Čakmakom, šefom turškega generalnega štaba. Zvečer bosta Eden in Dill gosta na banketu Saradžogla.

ANKARA, 26. febr. UP. Obisk ministra Edena in generala Dilla v Turčiji se v vojaških krogih tolmači kot ukrep za

obrambo Dardanel in grškega pristanišča Soluna proti nemškemu prediranjju na Balkan. Verjetno je, da bo poslana angleška ekspedicijska vojska na mejo Turčije in Grčije nasproti Bolgariji.

LONDON, 26. febr. AP. Angleška vlada stoji pred odločitvijo: ali bodo britske čete korakale na Tripolis, ali pa bodo Angleži naredili fronto na Balkanu. Čakajo samo še na poročila zun. ministra Edena ter sira Johna Dilla, ki sta danes prišla v Ankaro na konferenco s turškim maršalom Čakmakom.

EDENOV SPREJEM V ANKARI

ANKARA, 26. febr. Suisse Press. Eden in Dill sta prišla v spremljstvu 6 uniformiranih angleških častnikov, med katerimi je bil tudi eden v škotski narodni noši s krilom, na ankarsko postajo, ki je bila vsa okrašena z angleškimi in turškimi zastavami. Na postaji so ju sprejeli turški zunanji minister Saradžoglu, uradniki turškega zunanjega ministrstva, ankarski župan ter grški, poljski in egiptski poslaniki.

POLOŽAJ V BOLGARIJI

ANKARA, 26. febr. RP. V Romuniji so že dovršene vse priprave za vkorakanje nemške vojske v Bolgarijo, priprave za namestitve v Bolgariji pa so tudi že v polnem teku, ali pa so že v splošnem dovršene. Doslej ni prekorčila v smeri iz Romunije bolgarske meje še nobena četa uniformirane nemške vojske, pač pa je v Bolgariji že na tisoče zastopnikov nem

ške vojske v civilu. So to pred vsem častniki vseh vrst, ki pripravljajo vse potrebno za prihod in razvrstitev nemške vojske, letalci in mehaniki, ki pripravljajo letališča, zdravniki, ki skrbijo za lazarete itd. Kdaj se bo vkorakanje izvršilo, ni mogoče izvedeti, nekateri glasovi pa pravijo, da v noči od petka na soboto. Poročila iz Aten pa pravijo, da ni Grčija prejela doslej še od nikoder nobenega predloga za sklenitev premirja in da je grška vlada trdno odločena postaviti se v bran tudi v Traciji in Macedoniji. Zaradi tega se pričakuje, da se bodo na Balkanu pričeli kmalu razvijati zelo važni dogodki.

ŠTEVILO NEMCEV V ROMUNIJ

CARIGRAD, 26. febr. AP. Nemčija ima sedaj v Romuniji okoli 450.000 mož. Večina čet je na Donavi. Smatra se, da je skupaj v Romuniji 23 nemških divizij, ali približno 100.000 mož več, kakor jih je bilo pred 3 tedni.

Pričetek podmorniške vojne

Nemci poročajo, da se je po Hitlerju napovedana podmorniška vojna proti Angliji že pričela. Letalske akcije niso na nobeni strani obsežnejše

VČERAJSNJE NEMŠKO POROČILO

BERLIN, 26. febr. DNB. Nemško vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče uradno vojno poročilo: Kakor je bilo že sročeno, so naše podmornice napadle močno zavarovani konvoj in potopile v teku mnogoštevilnih napadov 125.000 ton sovražnikovega brodogoja, med drugim tudi eno pomožno križarko, ki je spremljala konvoj. Konvoj je razpršen. — Istočasno so druge podmornice uspešno nastopale na Atlantskem morju in uničile prav tako od nekega konvoja večje število sovražnikovih ladij, med drugimi tudi eno veliko ladjo-tank — skupno 83.000 ton. Pomorske bojne sile so potopile 250.000 ton sovražnikovega brodogoja, ena vojna ladja pa je povečala dosedanje število ton potopljenega sovražnikovega ladjevja od 131 na 151 tisoč ton. Tako je naša vojna mornarica potopila v zadnjih dneh nad četrtilijona ton sovražnikovega trgovskega brodogoja. Nemška bojna letala so potopila 13. februarja zvečer na Sredozemskem morju severno od Derne eno 4000 tonsko prevozno ladjo in poškodovala še neko drugo veliko prevozno ladjo tako težko, da je vsa izginila v plamenih. Zaradi neznosnih vremenskih razmer, ki so vladale 24. februarja, so bili izvedeni izsiljeni ogledniški poleti nad Anglijo in nad morjem le v omejenem obsegu. Neka trgovska ladja, ki je plula ob angleški vzhodni obali, je bila poškodovana z bombami. Preteklo noč so bili letalski napadi nemškega zrakoplovstva namenjeni letališčem v vzhodni Angliji, kjer so nastali požari na hangarjih in zavetiščih. Poleg tega so posamezna bojna letala napadla z bombami lahkega in srednjega kalibra pristaniške naprave v Harwichu, Ipswichu in Exmouthu, kakor tudi doke v Londonu.

DANAŠNJE POROČILO

BERLIN, 26. febr. DNB. Od nedelje do ponedeljka zvečer so nemške podmornice potopile 192.300 ton sovražnega ladjevja. Nove nemške podmornice so pod poveljstvom mladih kapitanov prvič prišle v stik s sovražnikom. Posadke teh podmornic so zelo strogo vzgojene. Znana jim je

vsaka podrobnost manevriranja v napadu in obrambe pred sovražnim protinapadom. Podmornice so prešle, kljub hudemu obstreljevanju z angleških trgovskih in vojnih ladij, v napad. Opozorjene po ognju in dimu, so dospete medtem šu druge podmornice, ki so takoj napadle. Velik del konvoja je bil potopljen, tako tudi ena pomožna križarka. Ostale ladje so bile razpršene. Ta začetek podmorniške vojne ne dopušča dvomov o nadaljnjih uspehih. Najboljši častniki vezbajo moštva in pričani so, da bo podmorniška vojna na vsej črti uspeša.

ANGLEŠI DEMANTIRAJO

LIZBOA, 26. febr. AP. Admiraliteta javlja, da so nemška letala potopila 12. februarja zahodne od Portugalske 5 ladij iz konvoja, 10 ladij pa je v redu prišlo v Anglijo. V tednu, ki se je končal 16. februarja, je bilo izgubljenih 28.636 ton angleških ladij. Admiraliteta zanika nemške vesti, da bi bilo potopljenih zahodno od Portugalske 14 ladij.

MANJSI NAPADI NA ANGLIJO

LONDON, 26. febr. Reuter. Letalsko mi-

nistrsko javlja, da v noči na sredo ni bilo posebne sovražne letalske aktivnosti. Napadi so v glavnem veljali vzhodni Angliji, kjer je padlo več bomb. Materialna škoda je majhna, a ljudskih žrtve ni bilo. Eno sovražno letalo je bilo sestreljeno. Angleška letala o napadu industrijske centre ob Renu in pristanišča v okupiranih krajih.

TRIJE MESSERSCHMITTI SESTRELJENI

LONDON, 26. febr. Reuter. V teku včerajšnjih poletov je skupina angleških letal sestrelila tri nemške Messerschmitte št. 109 in enega poškodovala. Eskadrilja je srečala sovražnika 2000 m nad Dunkerqueom in prešla takoj v napad.

ANGLEŠKI NAPAD NA BREST

LONDON, 26. febr. AP. Angleška letala so 2 uri napadala ponoči Brest in zadela nemško križarko.

Ofenziva v Vzhodni Afriki

Angleži poročajo, da se v Somaliji približujejo Magdišu, glavnemu mestu in pristanišču kolonije — V Eritreji napredovanje od severa — V Abesiniji operacije na treh straneh

RIM, 26. febr. Stefani. Glavni stan italijanske vojske pravi v svojem včerajšnjem poročilu o dogodkih v Afriki sledeče: Običajno udeleževanje naših hitrih oddelkov in letalstva. V Džarabubu sovražnik še vedno pritiska. Sovražnik je bombardiral Tripolis. Nekaj ljudi je ranjenih, tvarna škoda pa je neznatna.

Vzhodna Afrika: Sovražniku se je po ogorčenem boju, ki je trajal več dni, ob spodnji Džubi posrečilo prekorčiti reko na nekaj točkah in priti na levi breg. Na ostalih odsekih boji krajevnega značaja.

KAHIRA, 26. febr. Reuter. Južnoafriške čete so zavzele mesto Brava v italijanski Somaliji. Oddaljene so samo še 150 km od glavnega mesta Somalije, Mogadiscia.

NAIBORI, 26. febr. Reuter. Britsko poveljstvo v vzhodni Afriki poroča: Britske čete so zasedle v ponedeljek Bravo. Mesto leži 250 km severovzhodno od Kisma. Operacij v okolici Dželib se nadaljuje vzdolž vse rke Džube. Istočasno s čisti ozemlje. Zajetih je precej sovražnikov. Abesinski oddelki in južnoafriške čete so zasedle Mojalo, ki so jo vzeli Italijani julija lani. Tako je zaseden zadnji kraj, ki so ga imeli Italijani v Keniji v rokah, so pa vkorakali tudi v abesin-

sko Mojalo.

KHARTUM, 26. febr. RP. Po zavzetju utrjenega, 800 metrov visoko ležečega Kuokuba v Eritreji, nadaljujejo angleške imperialne čete ter čete svobodnih Francozov pohod proti jugu in se bližajo s severa in vzhoda Kerenu, katerega oblega jo na zahodu one čete, ki so napredovale iz Sudana. V Abesiniji se nadaljuje pohod angleških in abesinskih čet s treh

strani proti osrčju. Najpomembnejše vojne operacije se pa vrše v Italijanski Somaliji, kjer napredujejo južnoafriške čete v svoji ofenzivi izredno naglo in se bližajo glavnemu mestu in največjemu pristanišču vsega vzhodnega dela Afrike Magdišu (Mogadiscio), kateremu grozi vedno večja nevarnost, da bo tudi zavzeto, s čemer bi bila zapečaten sploh usoda vse Italijanske Somalije.

Po demarši v Tokiu

LONDON, 26. febr. RP. Kakor se je izvedelo, je besedilo demarše, ki sta jo izročila japonskemu zunanjemu ministru v Tokiu veleposlanika Velike Britanije in Zedinjenih držav Severne Amerike glede položaja na Tihem oceanu popolnoma identično in je bil korak nasledek dogovora med Londonom in Washingtonom. V tej demarši sta obe velesili opozorili Japonsko, da bi smatrali vsak, kakršen koli japonski osvajaški korak proti jugu Azije in proti Tihemu oceanu kot vzrok za represalije. Pod temi je treba razumeti prekinitve diplomatskih in trgovskih stikov ter vsekakor tudi vojno napoved. Ta odločen korak je v Tokiu presenetil,

in se zdi, da bodo japonski načrti v bodoče bolj previdni. Demarša je bila izvršena pred vsem tudi zaradi izjave japonskega zunanjega ministra Macnoka v japonskem parlamentu, kjer je dejal, da zagovarja stališče, da mora biti Oceanija na razpolago azijskim narodom za njihovo naseljevanje. Oceanija lahko prehrani 600 do 800 milijonov ljudi. Zato mora belo plemo odstopiti Oceanijo azijskim narodom. V Londonu tolmačijo to izjavo tako, da je Macnoka mislil pod Oceanijo ne le otočje na Tihem oceanu, ampak vse dežele ob oceanu: Filipine, Nizozemsko Indijo, Avstralijo in Vzhodno Indijo.

Italijanski glasovi o sedanji vojni

Diplomatski urednik agencije Stefani o pravem vzroku sedanje vojne — „Popolo d' Italia“ o položaju Anglije — Alpska brzjavka Mussoliniju iz Albanije

RIM, 26. febr. Stefani. Diplomatski urednik agencije Stefani piše: »Veliki napori, ki jih je Italija izvedla, želeč mirno revizijo Versaillesa, so bili: pakt četvorice v Monakovem ter Mussolinijevo osebno posredovanje v drugi polovici avgusta 1939. To akcijo je vodil duce z ganljivo vztrajnostjo do zadnjega trenutka. London jo je brutalno prekinil s svojim ultimatom Nemčiji. Zločinsko odgovornost Anglije, ki je hotela na vsak način vojno, je odkril že Lloyd George, dalje veliki pisatelj Wells in bivši francoski premijer Flandin. Besede premijera Lloyda Georgea iz dobe zmagovite Anglije 1918 neusmiljeno zadevajo Churchill, premijerja Anglije, ki bo poražena. Angleška propaganda ne more prikriti, da je Italija storila vse, kar je bilo v njeni moči, da reši Evropo destrukcije angleške oligarhije. Zmaga osiščja bo prinesla osvoboditev tudi angleškemu narodu od jarnja plutokratskih rodbin. Socialna in državna struktura Anglije je

zgodovinski anahronizem, ki je preživel srednji vek. Popularni režim v Italiji in Nemčiji brez usmiljenja obsoja feudalne in plutokratske organizacije angleške države. V tej antitezi je tudi pravi vzrok sedanje vojne.«

MILAN, 26. febr. Stefani. »Popolo d' Italia« piše, da je »po železni logiki Mussolinijevega govora nemogoče, da bi Angliji posebno hlastila ameriška pomoč, in sicer: 1. ne more ta dospeti v redu v Anglijo; 2. USA ne morejo sorazmerno nadoknaditi velikih razdejanj industrijskih naporov v Angliji; 3. ameriška proizvodnja ne more biti v nobenem primeru večja od one v Nemčiji. Londonska in washingtonska vlada še vedno gojita upanje v končno zmago, pač zato, ker se še ni začela velika ofenziva, ki jo je Hitler napovedal za skorajšnji čas. Ko bo ta ofenziva izbruhnila, bodo vse nade izgubile. Z zdaj je značilno, da so nemške podmornice samo v dveh dneh potopile ogromno angleškega ladjevja. Ame-

riška intervencija ne bo mogla preprečiti zloma Anglije, čeprav bi se uporabili tudi ameriški parniki za Transporte. Kanadski parnik, ki je plul pod ameriško zastavo, je bil razkrinkan in brez usmiljenja potopljen. Tako se bo v bodoče zgodilo z vsako ladjo, ki bo skušala pod ameriško zastavo dospeti na prekleti otok.«

NEKJE V ITALIJI, 26. febr. Stefani. Mussolini je prejel brzjavko poveljnika alpskih čet v Albaniji, ki pravi, da so alpsinci poslušali ducejev govor v strelskih jarkih ter obljubili, da bodo sledili vsaki zapovedi svojega vodje do končne zmage za čast in slavo domovine in kralja.

RIM, Stefani, 26. febr. »Vse za zmago!« je geslo, ki so ga dobili tajniki fashiistične stranke po svesi Italiji od glavnega tajništva po sestanku v litorski palači v Rimu. Vsa Italija se je z velikim navdušenjem lotila nalog v smislu tega poziva.

Naše poljedelstvo in vprašanje PLUGA

Dan za dnem slšimo najrazličnejše predloge o izboljšanju našega poljedelskega gospodarstva. Beremo poročila o konferencah, ki obravnavajo vzroke naše zaostalosti. Tuji strokovnjaki so nam že celo natančno s številskimi dokazali, koliko bi mogli z naprednejšimi sredstvi proizvajati zase in seveda tudi za izvoz. Med bistvenimi sredstvi so tudi poljedelski stroji.

Po računih nekaterih naših poljedelskih strokovnjakov je kmetijstvu v Jugoslaviji nujno potrebnih najmanj 700.000 plugov, katerih vrednost bi bila 7.000.000 din. Manjka nam še 300.000 bran, za katere bi morali zbrati vsoto 150 milijonov din, in 5000 trijerjev, ki bi stali 35 milijonov din. Skupno bi torej morali za najnujnejšo izpopolnitev poljedelskega inventarja investirati 1.165 milijonov din!

Šef ravnateljstva za zunanjo trgovino in znani hrvatski agrarni pisec dr. Rudolf Bičanić je izračunal, da znaša letna potrošnja za vse vrste strojev pri nas na osebo le 23 din, dočim znaša v Belgiji 336, na Danskem 235, na Madžarskem pa 121 din. Po podatkih dr. inž. Karla Šošarića-Pisačića, ki se je s tem problemom podrobneje pečal, je bilo na pr. l. 1931 v bivši primorski banovini na 70.000 gospodarstvih 9117 železnih in 27.339 lesenih plugov. Čez polovico kmečkih gospodarstev ni imelo niti lesenega pluga! V mostarskem okrožju je bilo mimo 100 železnih plugov 5273 lesenih.

Vzroki zaostalosti

Kje so vzroki te naše zaostalosti? Mnogi dolže nerentabilno zaščito industrije poljedelskih strojev. Navajajo številke, po katerih odpade na en železni plug 500 din carine, z davčninami in raznimi pristojbinami vred pa je obremenjen s 600 din! Prav tako opozarjajo, da plačuje pri nas kmet stroje skoraj 3 krat dražje kot na pr. v Nemčiji, kjer poseduje povprečno več zemlje. Drugi grajajo slabo organizacijo našega narodnega gospodarstva, ki je imela pre malo razumevanja za kmeta ter je favorizirala industrijo, kmet pa je moral nositi najtežja bremena, posebno pa posledice kriz. Tretji opozarjajo tudi na socialno strukturo naše poljedelske posesti, kjer je l. 1931, bilo 88,3% posestev od 0,01 do 10 ha, ki so zavzemala le 58,7% površine. 33,8% posesti od 0,01 do 2 ha je zavzemalo le 7% površine.

Različna so tudi mnenja glede rešitve tega vprašanja, dasi nihče ni zadovoljen s sedanjim stanjem. Če je že kdo mnenja, da pri nas niso ugodne razmere za uvedbo velikih modernih strojev, kot jih poznata na pr. USA in SSSR, je vsakomur jasno, da leseni plug ni zadostna obramba pred veliko ofenzivo, ki jo vodijo velika tuja gospodarstva na ogromnih poljedelskih površinah za prevlado na svetovnem trgu, pa četudi mu pridružimo še tako številne delavne in cenene delovne sile. Imamo že tudi nekaj čisto konkretnih predlogov, ki bi naj nekoliko odpravili zlu ter nas pripravili za čase, ko bo sedanja umetna konjunktura v poljedelstvu, povzročena zaradi vojne, prešla v novo občutno krizo. Takrat bo vsaka investicija v poljedelstvu še mnogo težja, če ne že nemogoča.

Zato predlagajo ukinitve carinske zaščite. Predlagana pa je bila tudi zgraditev nove domače tovarne poljedelskih strojev, za katero bi bila potrebna investicija 70 milijonov dinarjev. Zgradila naj bi jo država v svoji rešiji. Zagovorniki tega načrta poudarjajo, da bi tako prihranili 600 milijonov din samo pri nabavi omenjenih najpotrebnejših strojev, za kolikor bi jih sicer morali tujini dražje plačevati. Za preskrbo kmetov s stroji pa naj bi skrbele še posebne zadruge, ki bi morale prejemati primerno javno podporo.

Nesporno je, da v dobi »žitnih bitk« ogromnih načrtov za dvig poljedelske proizvodnje, velikega napredka poljedelske tehnike itd. ne moremo držati več križem rok ter se zadovoljiti z redkimi železnimi plugi, ročnim sejanjem in podobno. V svetu ne odločajo samo boljše orožje vojakov, in boljše vojna taktika, temveč prav tako tudi boljše poljedelski stroji in metode, ki povečujejo možnost za prehrano ter tako tudi odporno silo naroda.

Ec.

Cincar-Marković v Budimpešti

BUDIMPEŠTA, 26. febr. MTI. Zunanji minister Jugoslavije dr. Cincar-Marković je s soprogo došel v Budimpešto. Ostal bo dva dni v madžarski prestolnici. Postaja je bila okrašena z jugoslovanskimi in madžarskimi trobojnicami. Goste so pričakali madžarski zunanji minister Bardossy, poveljnik prve armade, župan, visoko uradništvo zunanjega ministrstva, člani jugoslovanskega poslanstva in drugi odličniki. V spremstvu dr. Markovića je 15 jugoslovanskih novinarjev. Ko se je vlak ustavil, je godba zaigrala jugoslovansko in madžarsko himno. Dr. Marković je obšel častno četo, nato pa je spremstvu Bardossija odšel v hotel »Ric«, kjer so bili zanj rezervirani apartmaji. Dopoldne je dr. Marković položil venec na Csaikyjev grob, popoldne pa bo obiskal predsednika vlade Telekija in zunanjega ministra Bardossyja.

BUDIMPEŠTA, 26. febr. MTI. Ob današnjem obisku jugoslovanskega zunanjega ministra dr. Cincar-Markovića v Budimpešti je »Pester Lloyd« prinesel toplo napisan članek, v katerem govori najprej o zgodovinskih zvezah med Srbi in Madžari v preteklosti. Naglašja skupne boje in nekatere značilnosti, ki so vezale madžarskega kralja s srbskim carjem Dušanom Silnim. Skupne boje proti Turkom, zveze madžarskega kralja Sigismunda s srbsko dinastijo Brankovičev in boje madžarskega narodnega junaka Hunjadyja, ki ga srbska narodna pesem slavi kot Jovana Sibinjanina, kar vse so stvari, ki sd spajale oba naroda. List poudarja dalje velik pomen Karadjordjevega upora, govori o naporih Lajoša Kossutha in Kallaya, ki sta bila pristajša srbsko-madžarskega sodelovanja.

Madžarska se je morala potem podrediti interesom tretje sile. Po svetovni vojni je kraljevski namest. Nikolaj Horthy, bivši poveljnik avstro-ogrske vojne mornarice na Jadranu in državnik velikega stila, spoznal jugoslovanske vrline. Vodil je madžarsko politiko v cilju, da zbliža sosedo in proži prijateljsko roko. Že v govoru v Mohaču 1926, ob proslavi zgodovinske bitke je Horthy poudaril idejo sodelovanja z Jugoslavijo. Zdaj lahko pristrčno in iskreno pozdravljamo v svoji prestolnici jugoslovanskega zuna-

nega ministra, kar je največja potrditev modre politike sporazumevanja obeh sosed. Ta politika ne sloni le na zdravih temeljih, ampak je pravi izraz narodnih čustev. Močna je dovolj, da pomaga pri gradnji in okrepitvi miru na jugovzhodu Evrope.

Med tremi sosedami Madžarske je bi-

Dogodki na albanskem bojišču

RIM, 26. febr. Stefani. Italijansko vrhovno poveljstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo iz Albanije: Grško bojišče: Normalna delavnost. Zelo slabe vremenske razmere so omejevale nastope našega letalstva. Tri letala, o katerih je bilo v včerajšnjem uradnem poročilu rečeno, da so izginila, so se vrnila.

TIRANA, 26. febr. Posebni dopisnik agencije Stefani poroča, da so italijanska letala zopet prizadejala škodo in izgubo sovražniku in da so kljub slabemu vremenu uspešno bombardirala zbiranje grških čet pri Lerini ter da se tri letala niso vrnila iz teh operacij. Italijanska letala so danes tudi bombardirala sovražnikove čete na bojišču pri Klisuri, popoldne pa je

prišlo na teh odsekih do bojev, v katerih je bilo sestreljenih 5 sovražnikovih letal tipa Gloucester, druga 4 letala pa so bila hudo poškodovana, dočim so se vsa italijanska letala vrnila.

ATENE, 26. febr. At. Ag. Uradno poročilo grške vojske št. 122 pravi, da so bile krajevne operacije in artilerijski dvoboji. V zaledju ni bilo dogodkov.

ATENE, 26. febr. AP. Sedem italijanskih divizij je izven bojne črte. Bolnišnice v Tirani, Draču in Valoni so polne ranjenih in zmrzjenih vojakov, piše atenski list »Proia«. Od začetka grške ofenzive so Grki zajeli za 680.000 dolarjev italijanskega vojnega materiala. Italijani so izgubili okoli 130 letal na albanski fronti.

Kompromis ni mogoč

LONDON, 26. febr. AP. Podtajnik za zunanje zadeve je v parlamentu izjavil, da je Churchill povedal japonskemu veleposlaniku, »da ne more biti govora o kompromisu« med Anglijo in silami osišča.

OGROMNI SOVJETSKI IZDATKI ZA VOJSKO

MOSKVA, 26. febr. AP. Vrhovni sovjet je sprejel kredit 70.900.000.000 rubljev za državno obrambo. Lani je znašal 57 milijard rubljev.

JOHNSONOVA ZATRJEVANJA

NEWYORK, 26. febr. Reuter. Bivši pomožni tajnik ameriškega vojnega ministrstva Louis Johnson je včeraj v govoru zatrjeval, da imajo nasprotniki Anglije pripravljenih 700.000 angleških uniform in prav toliko število padal, poleg tega pa tudi veliko število plinskih granat.

GOVORICE O GRAZIANIJU

LONDON, 26. febr. Reuter. Maršal Graziani, ki je bil že pred dalje časa poklican v Rim na poročanje, se še ni vrnil v Tripolitanijo. Govori se, da je odstopil.

KRALJ ALFONZ ZOPET V NEVARNOSTI

RIM, 26. febr. AP. Bivši španski kralj Alfonz je spet v kritičnem stanju, ker je dobil ponovne srčne napade.

NOV KOMUNISTIČNI TAJNIK V USA

NEW YORK, 26. febr. AP. Ker je do sedanji glavni tajnik komunistične stranke v USA Earl Browder bil zaradi goljufije s potnim listom obsojen na štiriletno ječo, je imenoval za svojega naslednika bivšega socialista Roberta McNoraja.

Letalske akcije nad Malto

LA VALETTE, 26. febr. Reuter. Britsko poveljstvo na Malti javlja, da je bil včeraj dan znak za alarm. Sovražna letala niso vrgla bomb. Nad odprtim morjem so angleška letala sestrelila dve nemški letali.

ANTONESCOV PLEBISCIT

BUKAREŠTA, 26. febr. AP. General Antonescu je razpisal tridnevni plebiscit, ki se bo začel 12. marca. Ta plebiscit naj odobrinegovo politiko in njeno vojaško diktaturo.

Deviški otoki - drago plačana posest USA

295.70 do arjev za 1 ha otoške zemlje — Aljaska neprimerno cenoša — Zatočišče baguncev

Guverner ameriških Deviških otokov, American Virgins, je o božiču izdal proglas, da dopušča beguncem iz nezasedene Francije, Portugalske in Italije svobodno gibanje na otokih, brez potrebnega vizuma za bivanje v USA. Te zanimive otoke je odkril Kristof Kolumb na svoji drugi vožnji 1493. Poimenoval jih je po sv. Uršuli in njenih 11.000 devicah, ker se mu je zdelo, da je otokov nepregledna vrsta. V resnici jih je nekaj sto, od katerih so pa mnogi le čeri, ki mole nad morskno gladino.

Zedinjene države gospodarijo danes trem večjim in blizu 50 manjšim otokom. Slednji so skoro popolnoma neobljedeni. Tudi na razmeroma veliki karti Zahodne Indije ostanejo Deviški otoki zaznamovani z zelo drobnimi točkami. Tvorijo nadaljevanje Bahamskih otokov, na jugovzhodu se priključijo Malim Antilom in Gvadalupe ter so večjega strateškega pomena.

Deviški otoki so se prej imenovali Danska Zahodna Indija. Danci so gospodarili na njih od l. 1666, sledovi njih vzorne uprave so poznajo še danes. V svetovni vojni so jih USA 17. januarja 1917 odkupila za 25 milijonov dolarjev. Bila je to največja vsota, ki je kdaj bila dana od Amerike za odkup sveta. Saj je vsa Aljaska z ogromnim teritorijem in bogastvom stala USA le 7.200.000 dolarjev, Rusi so pač napravili veliko pogreško v podcenjevanju te zemlje. Pomislimo le, da obsega Aljaska pol drug milijon kvadratnih kilometrov površine, Deviški otoki komaj nekaj nad 340 kvadratnih kilometrov. Zedinjene države so torej dale za 0.4 ha zemlje na Aljaski dva centa, za isto površino na Deviških otokih pa 293.70 dolarjev!

Na Deviških otokih se je začelo novo življenje, ko se je dvignila luka St. Thomas in so na St. Croixu nastale velike tovarne za predelavo sladkornega trsa. Danci so že 1848 odstranili suženjstvo, vse otočje v Mehikanskem zalivu in Karibskem morju je pa doživelo veliko blagostanje s pridelovanjem sladkorja in drugega južnega sadeža. Naselile so se večje skupine Angležev, Skotov in Ircev, angleščina je postala glavni jezik na otokih. Precej je tudi Francozov, zlasti Bretoncev. Vsi, ki govorijo angleški, so dobili voljno pravico USA.

Prebivalstvo Deviških otokov tvori 95% črncev. Bogati niso in Hoover je imenoval Deviške otoke »beraško hišo«. Američani so se potrudili, da so kakor na Kubi in Portoricu tudi tu dvignili poljedelstvo. Posebno znan je pridelek ruma pod znamko Bay, ki se uporablja za kozmetična sredstva.

Na otoku St. Johnu bivajo izključno revni.

Minister dr. Budisavljevič je obiskal bana dr. Šubašiča in podbana dr. Ivkoviča ter ostal z njima dalje časa na posvetovanju.

Novi predsednik zagrebške SDS je po imenovanju dr. Ivkoviča za podbana dr. Dane Medakovič.

MARKSISTIČNA MORALA ENAKA KAPITALISTIČNI!

Marksisti so kot nosilci novega duha in nove morale upravičeni rabiti vsa sredstva, da dosežejo ne samo svoje gospodarske in socialne cilje, ampak da uvedejo z njimi diktaturo nad vsem življenjem. Marksistična morala je potemtakem popolnoma enaka kapitalistični, ko dopušča, da se smeš proti svojemu nasprotniku boriti z vsemi sredstvi, ki so ti na razpolago. (E. Kocbek v »Dejanju«, dec. 1940.)

»Wunschkonzert« osiješkega Kulturbunda je bil v zgradbi osiješkega narodnega gledališča. Uprava gledališča je odstopila prostor osiješkemu Kulturbundu rade volje, ker je večina uglednejših osijeških članov Kulturbunda posetnik predstav hrvatskega gledališča. Osiješki Nemci ne samo, da perfektno obvladajo hrvaščino, temveč tudi podpirajo hrvatsko kulturno življenje.

SIR NEVILLE HENDERSON

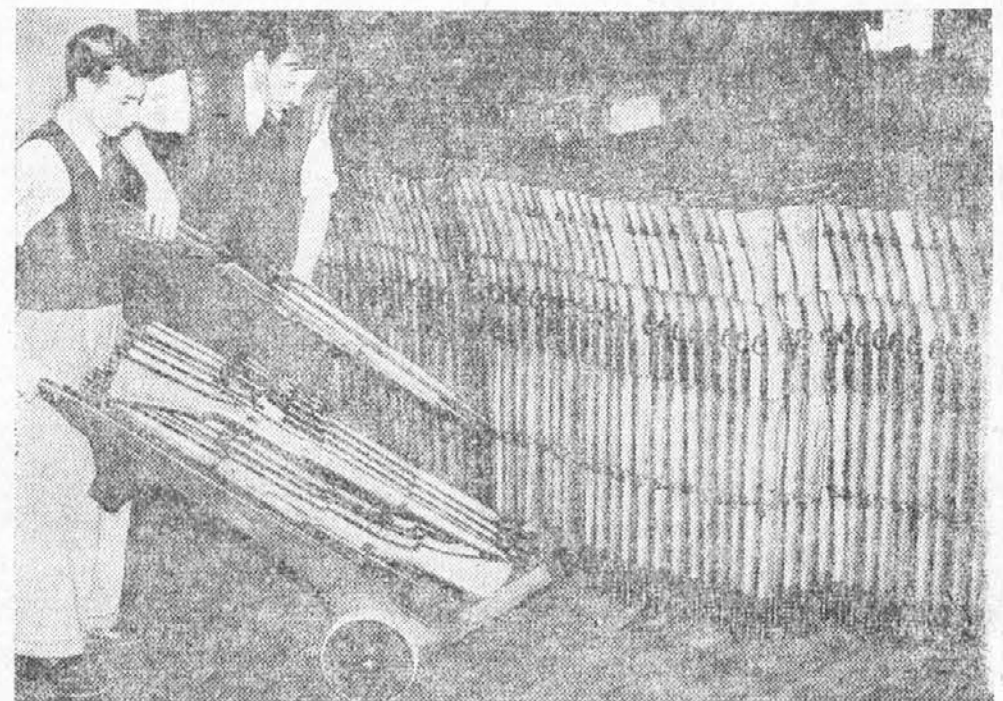

angleški diplomat ki je bil ob začetku sedanje vojne poslanik v Berlinu.

črnci s primitivnim gospodarstvom. Tam niti enega avtomobila. Otok St. Croix ima dve majhni mesteci, danskega obeležja. Christiansted ima 4500 prebivalcev, Frideriksted polovico manj. Najvažnejše mesto na otokih je Charlotte-Amalie z 9000 dušami. Dve miliji odtod je ameriško zračno oporišče v Lindberghovem zalivu. V St. Thomasu se je na-

selila najrazličnejša industrija mednarodnih lastnikov, ki prodaja svoje izdelke v USA.

Deviški otoki postajajo iz »beraške hiše« polagoma pridobitnejši del Amerike. Če bodo res raj evropskih brezdomcev, je še vprašanje. Vsekakor imajo na njih zatočišče oni, ki nimajo dosti denarja za potovanje po Zahodni Indiji.

Puška k puški dan za dnem zapušča angleške orožarne

Moskva in mir na 'ugovzhodu Evrope

Sofijska »Zora« komentira pisanje tujega tiska o bolgarsko-turški deklaraciji in ugotavlja, da »edino« sovjeti k temu molče. Uradno mnenje Moskve se bo pa izvedelo ob sedanjem zasedanju parlamenta. V tisku je bil objavljen le demanti, da Rusija ne bo podprla Turčije v primeru, da se ta zaplete v vojno. Odnosi pri Sovjetske Rusije do Balkana so že znani. Moskva se je vedno interesirala za vzhodni del Balkana, okrog Črnega morja, manj za zahodno polovico poloto-

ka, zato je tudi vprašanje Grčije in Albanije zdaj ne zanima. Nemčija se prizadeva, da ohrani mir na vzhodnem delu Balkana, med reko Marico in Črnim morjem. Molotov je sam naglasil, da se je v posvetovanjih s Saradžoglom 1939 razgovarjal glede obojestranskega pakta o vzajemni pomoči na ozemlju ob Črnem morju in Dardanelski ožini. Rusija se prizadeva, da bi ne bila Turčija potegnjena v ogenj. Zato se tudi Turčija trudi, da ostane črnomorski bazen izven spora.

Napori tankov v premagovanju puščave

bilov. Vsak tank, ki so ga uporabili, je Angleški tanki v premagovanju puščave. Trideset ur je trajalo potovanje britskih tankov skozi puščavo. 250 km od Mekila do Benghasije. Pot je bila tudi domačinom neznana, brez vsakih znakov na tankih, sledeč samo kompasu, so prodirali skozi puščavo. Ponoči so vozili tanki neposredno eden za drugim, podnevi pa

narazen, da se zavarujejo pred eventualnimi zračnimi napadi. Če se je kak motor pokvaril, je ostala posadka prestopila v druge tanke, sofer in mehanik sta ostala zadaj, popravila tank ter nato hitela za ostalimi. Čas je bil drag in ni se bilo mogoče ustavljati.

Uspeh je treba pripisati odlični kvaliteti materiala, izdelavi tankov in avtomo-

Kultura

Po Tiranovem nastopu v Ljubljani

(Iz razgovora z mladim igralcem, ki je debutiral v ljubljanski drami v igri »Zaprta vrata«.)

Točen ko ura, malo nagnjen naprej, z rokami v žepu in brez klobuka, je s hitrimi koraki prišel v kavarno. Obraz mu je nasmejan.

»Kritike so ugodne! Mislim, da bom v bodoče še boljši. Saj veš, privraket. Ampak led je prebit, to je glavno. Tako sem srečen, vesel; zdi se mi, da sem postal resničen kos teatra, kot da bi živel z njim že od rojstva.«

— In zdaj se boš gotovo popolnoma posvetil gledališču? Pokazal si, kaj zmoreš, in za služiš, da te tudi širši svet malo spozna. Kako si prav za prav prišel v gledališče?

»Pri nas doma smo že v rodbini bolj teatralno navdahnjeni. Sestra študira konservatorij, jaz sam pa sem imel že v ljudski šoli, še bolj pa v gimnaziji veliko veselje do recitiranja in solopetja, saj si me sam večkrat videl in slišal. In tako sem se leta 1937, naenkrat znašel na konservatoriju v dramatski šoli pri profesorju Sestu. Ta me je odlej vzgajal in nje me se moram največ zahvaliti za svoj uspeh. Še isto leto sem imel manjšo vlogo v operi, vidnejši uspeh pa sem dosegel na produkciji dramske šole leta 1938. Ves ta čas sem štiral v drami, vadil solopetje in leta 1939, sem imel spet manjšo vlogo v »Antigonie«. Naslednje leto sem maturiral, se vpisal na filozofijo in se s še večjo vnemo posvetil gledališču. Dobil sem manjše vloge v »Romeo in Julija«, v »Polnočnega povelja« in »Mojstrov Cankarjev večer. Zdaj mi je prišla na pomoč sreča. Moral sem uskočiti v vlogi kraljeviča v »Snežulčici«, ta uspeh mi je pa prinesel vlogo Guilia v »Zaprta vrata«. In zdaj upam, da mi bodo »Zaprta vrata« odprla tudi druga vrata.«

— Kakšne vloge ti pa najbolj »ležijo«?

»Za enkrat se vloge mladostnikov« mislim pa, da bom lahko reševal tudi karakterne.«

— Tako, to je torej tvoja pot. Ni bila ravno lahka, a z voljo si le uspel. Misliš, da te bodo angažirali?

»Morda da, morda ne! O tem bodo odločevali drugi.«

Pozdraviti moramo stremljenje gledališke uprave, dajati mladim igralcem priliko, da se uveljavijo. Le tako bomo dobili dober naraščaj. Ko smo preizkusili Tirana, bi bilo prav, da bi prišel na vrsto Presetnik, ki kaže tudi veliko nadarjenost. Pogledati pa bo treba še za ženskim naraščajem, saj za zdaj še gre, a čez leta...?

k Mauroisova zgodovina v srbohrvaščini. Politična knjižnica v Zagrebu je izdala v srbohrvaškem prevodu znano Mauroisovo delo »Zgodovina / Illice, ki smo jo Slovenci dobili že prej pri Naši založbi.

k Moskva slavi Beethovna. Veliko zanimanje za nemško kulturo, ki ga kaže zadnje čase Moskva, ne dokazuje samo številne izvedbe Goethejevih in Schillerjevih dram, ki so doživle pred moskovsko publiko sijajne uspehe. Pred kratkim je bil z navdušenjem sprejet ruski prevod Bismarckovih »Misli in spominov«. Vrhunec nemško-ruske kulturne izmenjave je pa praznava 170. rojstnega dne Beethovna. Samo v mesecu decembru je bilo v Moskvi 30 Beethovnovih koncertov. »Pravda« je objavila obširen članek o Beethovnu. Njegovo genialno ustvarjanje je karakterizirala s sledočimi besedami: »S svojo umelnostjo je raztrgal ozke meje tedanjih simfonij in vpletel v nje nov globoko idealistično-filozofski smisel. Od tretje do devete simfonije, ki predstavljajo vrhunec in krono simfonijekega ustvarjanja, je vsaka biser, vsaka za sebe edinstveno in originalno delo. Vse simfonije skupaj nam kažejo nov, edinstveni stil. In radi imamo pred očmi njegove klasične slike, ki v pravem smislu besede predstavljajo vrhunec ustvarjanja človeškega duha.«

bil že dolgo časa pod najtežjimi okoliščinami v funkciji. Če je med vožnjo zmanjkalo vode za hladilnike, so uporabljali pitno vodo, posadka je morala brez te nadaljevati pot dalje. Pogosta izprememba temperature v pušavi je tudi vzrok, da rade nastopajo kvare v motorjih.

Se večja nevarnost za motorje je pušavski peščeni vihar. Kljub odličnim filtrom prodre nekaj peska do bencina, v mazilno olje ter zamaši ventile za zračenje. Zato je treba vsak tank in avtomobil v pušavi večkrat čistiti. Posadka mora ponoči namestu spanja opravljalati ta posel. Ves čas operacij Wavellove vojske pa ni prišlo do zastoja v dobavi materiala in živeža.

Britski tanki in avtomobili so bili v Zahodni pušavi osem mesecev brez odmora v akciji. Dva meseca so napredovali neprestano dalje. So avtomobili, ki so prešli 500 tisoč km brez zastoja v motorju, poročajo Londonske »Times«.

Letalska poročila in dejanski uspeh

Angleški letalski častnik L. V. Frazer je napisal za londonski tisk članek, v katerem je poudaril »važno vlogo letalstva v vojni«. Tako je n. pr. v severni Afriki bilo izdano po bombardiranju letališča Benina, da je tam bilo »več sovražnih letal zažganih in uničenih, najmanj 10 italijanskih letal je bilo v plamenih«. Ko so pa angleške čete dospete tja, je bilo na letališču izgorelih in poškodovanih nad 100 italijanskih letal. To najboljše pričča, da je eskadrilji težko oceniti dejanski učinek bombardiranja, ki je večkrat večji, kot javljajo poročila.

Po napadu na veliki aerodrom v El Gazali je uradno poročilo javilo: »Izzvani so bili veliki požari, pri katerih je prišlo do velikih eksplozij. Vse bombe so padle na cilj«. Ko je angleški mehanizirani konjeniški oddelek zasedel ta prostor, je našel tam 20 zgorelih sovražnikovih letal.

Benghasi je nov primer opreznosti angleškega letalskega poročanja. Tu se je glasilo: »Glavni pomol pristanišča je težko bombardirati, izzvani so mnogi požari v poslopjih carinarnice. Na samem kraju je bilo več eksplozij«. Ko so prišli Angleži v luko, je bilo tam polno potopljenih ladij, neki rušilec presekane na dvoje. Izprehajališče ob obali je pa bilo nepoškodovano, prav tako velika stebra z grbi Rima in Benetk. Trgovine so zdaj spet odprte, med civilisti ni bilo žrtev.

V Bardiju je neko skladišče, zgrajeno iz kamna, popolnoma zgorelo. Uničenih je bilo nad polovico zalog živeža. Ko so prišli Avstralci v mesto, so bili Italijani že dva dni brez hrane. V Tobruku je bilo na letališču 87 zgorelih letal. O letališču v Berk je javilo poročilo, da je tam mnogo poškodovanih letal, našli so jih pa potem 40 uničenih.

V kratkih, suhoparnih uradnih poročilih se je tedaj skrivala zelo uspešna akcija angleških letalcev. Ob vsej obali Cirenajke se je nabralo vse polno vojnega materiala, letal, municije, tankov in tovornih avtomobilov. Vse to je bilo doseženo po smiselni akciji britskega letalstva.

Poostren položaj na Norveškem

Norveška vlada v Londonu je po poročilih »Basler Nachrichten« izdala komentar k poostrenim prilikam na Norveškem v zadnjih tednih. V njem pravi, da »so bila kaznovana mesta, tako Slavanger s 50.000, Trondhjem s 60.000, Vestpland s 100.000 kronami. Po odredbi okupacijske oblasti so ustavili v Bergenu in Trondhjemu dnevnike »Arbeiterbladet« in »Arbeiteravis«. Vso redakcijo »Arbeiterbladet« so spravili v koncentracijsko taborišče.

V koncentracijskem taborišču On Ulven pri Bergenu in v onem v Oesterdalu je nad 2000 političnih jetnikov, ki čakajo na sodbo pred tribunalom. Med jetniki sta polkovnika Lund in Hanson, majorja Lindback in Back, policijski šef iz Kristiansanda, Tonnessen, bivši pravosodni minister Berg ter vrsta drugih odličnikov.

Svedski tisk pripominja, da je okupacijska oblast na Norveškem prepovedala brati s priznani škofijiški odlok proti sodelovanju v Quislingovi stranki. Cerkvena oblast je potem sklenila, škofijsko poslanico tiskati v posebni brošuri in jo potem razdeljevati med vernike pred cerkvijo. Prepoved okupacijske oblasti, da se v cerkvah ne sme moliti za kralja in dinastijo, je duhovščina prezrla.

Nič več Ludendorffovih pogrešk

V posebnem dopisu iz Berlina poročajo »Basler Nachrichten«, da »se pripravljajo Nemčija na temeljit obračun z Anglijo v podmorniški vojni. Nemške podmornice so bile v zadnjem mesecu zato manj aktivne, ker se morajo doma pripravljati na pomladne akcije. Skupaj z letalskimi silami bo nastopila nemška podmorniška flota. Nemško letalstvo naj bi istočasno uničilo vse industrijske centre na otoku. Nemčija je prepričana, da se ne sme več ponoviti Ludendorffova pogreška iz prve svetovne vojne, ko je imel svoje oborožene sile raztresene po raznih bojiščih na oddaljenih frontah. Vsa udarna sila mora biti zbrana za napad na glavni cilj — Veliko Britanijo«.

Gospodarske vesti

Gospodarski krogi in nova kontrola cen

Svobodna prodaja ali popolna kontrola nad proizvodnjo

Zbornica za TOI opozarja v zvezi z novimi seznamom kontroliranih predmetov, da ti predmeti niso točno označeni, predvsem pa, da niso bila izdana niti potrebna navodila. Ustavitev dovoljevanja višjih cen ne bi smela nastopiti nenadoma, temveč bi morala biti za to določena prehodna doba. Zelo nejasna je označba tekstilnih predmetov, ki so podvrženi kontroli. Označeni so tudi predmeti, ki se manj rabijo, izpuščeni pa taki, katerih potrebniki so najširši sloji. Za uspeh take kontrole bo po mnenju zbornice potreben spet večji upravni aparat. Izvozni trgovini je vzeta podlaga za kalkulacijo in to ovira nabavo blaga. Tako bo kmalu še manj blaga in bodo zato cene še višje. V trenutku, ko je bil objavljen poziv trgovcem, naj ne kupujejo v tujini blaga po cenah, ki bi bile višje od sedaj dovoljenih, je bilo že mnogo kupčij v teku. Ali naj se sedaj kupčije stornirajo? Kaj naj storijo tovarnarji, ki so naročili tuje surovine? Zaradi vsega navedenega bi bilo potrebno pred izdajanjem gospodarskih predpisov vprašati za mnenje gospodarske zbornice!

Zagreški »Jugoslavenski Lloyd« ugotavlja, da je bil skok cen pri nas med vsemi vojnočimmi se in nevtralnimi dr-

žavami največji ter pristavlja, da je to zaradi tega, ker so pri nas zagrabili problem cen tako, kot da ne bi bilo nobene organske zveze med cenami posameznih vrst blaga. Toda v resnici je tako, da če pustimo brez nadzorstva samo eden predmet, ostane tako zadosten ventil, zaradi katerega se zruši celoten sistem. Tako je določena za koruzo cena

od 200 do 250 din, za pšenico pa 300 do 350 din, cene nekontroliranih žit pa so: rž 600 din, ječmen 580, oves 450 din. Celo ljudska se prodaja danes za 400 din! List je mnenja, da je treba ali takoj dovoliti svobodno gibanje cen ali pa kontrolirati celo proizvodnjo, industrijsko in poljedelsko.

Zahteve slovenske usnjarske industrije

Odsek usnjarske in čevljarke industrije pri Zvezi industrijcev je na svoji zadnji seji ugotovil med drugim tudi to, da način razdelitve kož, kot ga določa nova uredba, ne ustreza interesom usnjarske stroke. Zato se bo odsek obrnil na odločujoče z nekaterimi predlogi. Predvsem naj bi se razdelitev izvršila na vsa podjetja enakomerno, sorazmerno njihovi storilnosti in ne glede na to, v katerem upravnem področju se podjetje nahaja. Poleg banovine Hrvatske naj bi bili še dve razdelilni področji: eno za dravsko banovino, drugo za ostalo državo. Iz razpoložljivih zalog kož v državi naj se tem področjem razdeljujejo pavšalni kontingenti, določeni na temelju po posameznih področjih plačanega skup

nega davka na poslovni promet. Te kontingente bi razdeljevali predelovalcem dravske banovine banovinski referat za kontrolo cen, po ostali državi pa beograjski kontrolni urad in v banovini Hrvatski po veljavnih predpisih. Pri razdeljevanju naj bi sodelovali zastopniki gospodarskih ustanov.

Odsek je poudaril, da je 60% jugoslovanske usnjarske industrije v Sloveniji, ter so se prej vse surove kože, ki so odpadle v Sloveniji tudi to predelale. Zato naj ostanejo tudi v bodoče izključno na razpolago slovenski industriji, saj itak krijejo le 15% njenih potreb. Odsek se je zavzel tudi za preprečitev legalnega in ilegalnega izvoza v tujino.

Pletilna industrija in tipizacija

Zastopniki pletilne industrije v Sloveniji so imeli konferenco o vprašanju tipizacije tekstilnih izdelkov. Poudarili so ponovno predloge, ki so bili že izneseni glede načrta nove uredbe o tipizaciji na sestanku tekstilne industrije v Zagrebu, ki pa se niso upoštevali. Tipizacija bi imela pomen samo z istočasno tipizacijo predv. Čas pa za tipizacijo ni primeren, ker je industrija odvisna od surovin, ki

so ji pač na razpolago. Kvota domače bombažne preje, ki odpade na tekstilno industrijo, je prenizka ter bi se morala povečati vsaj za 15%. Urad za razdelitev bombažne preje v Beogradu, ki že nekaj časa ne izdaja izkaznic na domače predivo, naj začne čim prej z njihovim izdajanjem za razdelitev razpoložljivih količin, s katerimi razpolagajo nekatere domače predilnice.

PLASIRANJE BONOV ZA NARODNO OBRAMBO, ZAČNE ŽE PRIH. TEDEN

Kot poroča »Jugoslavenski kurir« bodo začeli s plasiranjem bonov za narodno obrambo na domačem denarnem trgu že v prvem tednu prihodnjega meseca. Po znanih konferencah z zastopniki denarnih zavodov, bo Narodna banka predložila že te dni konkreten predlog o plasiranju bonov finančnemu ministru dr. Šuteju.

UKREPI PROTI ŠČITASTI UŠI

Poročali smo že v ogromni škodi, ki jo je povzročila v nekaterih južnejših pokrajinah naše države ščitasta uš. Da bi preprečili še večji njen razmah ter jo

zatrli, je Prizad nabavil 161 litrov karbolinuma, ki so ga že razdelili med prizadete banovine.

»JUGOSLOVANSKI ČELIK« D. D. ZVIŠAL GLAVNICO NA 800 MILIJONOV DIN

Ministrski svet je na predlog ministra za gozdove in rudnike zvišal temeljno glavni delniške družbe »Jugoslavenski čelik« od 600 na 800 milijonov din. Zvišanje za 200 milijonov predstavlja 40.000 delnic, ki se glase na prinašalca ter imajo nominalno vrednost 5000 din. Finančni minister je pooblaščen za izplačilo 130 milijonov din t. j. za 26.000 delnic, DHB pa vpiše prioritete delnice v znesku 70 milijonov din ali 14.000 delnic.

NAREDBA O NADZORSTVU NAD UVOZOM FILMOV

Svet za zunanjo trgovino je sprejel načrt uredbe o nadzorstvu nad uvozom filmov. V bodoče bo potrebno za uvoz filmov dovoljenje ravateljstva za zunanjo trgovino in državne filmske centrale v Beogradu. Filmski zavodi bodo morali položiti kavcijo 5000 din, filmske zadrage pa 3000 din.

g O izpolnjevanju naših dobav Nemčiji se razgovarjajo te dni naši uradni zastopniki z nemško delegacijo, katero vodi predstavnik nemškega kmetijskega ministrstva Walter. Razpravljajo o kontingentih, za katere so se pogodili naši zastopniki lani v septembru, predvsem pa o dobavi koruze.

g Veliko industrijo za proizvodnjo kmetijskega orodja bo zgradila po raznih informacijah v Kneževcu tvrdka Weston.

g Dobiček Beograjske zadrage, znane srbske banke, je narasel lani s prenosom vred od 10,2 na 12,2 milijonov din pri glavnici 40 milijonov din. Dividenda znaša 10 odst. na delnico. Vloge so se dvignile od 138 na 281 milijonov din.

g Pisarniško opremo bodo izvažali iz naše države v Nemčijo. Nemške oblasti so izdale odlok, da dobijo uvozna dovoljenja vsi nemški uvozniki, ki bi hoteli uvažati tako opremo iz naše države.

g Uvozniki gnojil smejo uvažati gnojila skupno ter potem razdeljevati posameznim tvrdkam.

Droge in druge

n V Zagrebu je umrl upokojeni admiral Hugo Zaccaria, po rodu iz Benetk, pod katerim je služilo mnogo hrvaških in slovenskih mornarjev.

n Padel je s koleca, se malo potolkel, šel peš domov ter nenadoma umrl 17 letni Fran Randić iz Sušaka. Naknadno so ugotovili, da se mu je pri padcu izlila kri v možgane.

n Ze mesec dni so pa Splitu morske mškarke ter ustvarjale pravo karnevalsko razpoloženje. Pravijo, da v Splitu karneval že dolgo ni bil tako živ!

n 52 kg je tehtal som, ki so ga te dni prodali na zagrebškem ribjem trgu. Ulovil ga je v Donavi Josip Sijanović iz Vukovara.

n »Zavod za visoko bogoslovsko izobrazbo za katoliški duhovniški stan« se imenuje odslej Centralno bogoslovje v Splitu po novi uredbi, ki so jo podpisali kraljevi namestniki na predlog bana Hrvatske.

n 500 ljudskoslovskih učiteljev bo potrebovala banovina Hrvatska jeseni.

n Zgorelo je suhih klobas, šunk in masti za nad 3000 din v neki zagrebški mesnici, ker se je vnela mast.

n 12.299 gospodinjstev ima Split sodeč po prijavah za živilske karte.

n Italijanski filmski strokovnjaki so prišli na poti v Albanijo preko Sušaka v Dubrovnik.

n Kolpa narašča ter je 600 cm nad normalo. Ob cesti Zagreb-Petrinja so poplavljeni mnoga zemljišča.

n 64 oranž je dozorela na oranžnem drevju Randjela Radulovića, trgovca iz Čuprije.

n Čez milijon km je prevozil doslej bitoljski šofer Solin.

n Tudi Beogradu grozi poplava. Sava in Donava sta že preplavili nekaj ulic.

n Na sprejehu je padel v Donavo 71 letni knež Boža Veselinov iz Starega Futoga.

n 1 m visok sneg je nenadoma padel v Crni gori.

n Tramvaj se je vnel sredi Terazij v Beogradu, ker je nastal kratki stik. Požar so kmalu pogasili. Polniki so takoj poskakali iz voza.

Radio

Cetrtek, 27. februarja
Ljubljana: 12. solistična lahka gl. (10.30) salonski Ro; 17.30 pisan spored Ro; 19.50 deset minut zabave; 20. koncert zbora Glasbene Matice in Slovenskega vokalnega kvinteta; 21. koncert. — Beograd: 18.30 plesna gl.; 20. zabavna ura; 22. zabavni koncert Ro; 22.50 plesna gl. — Zagreb: 18. Sansone poje Ratko Lelorko; 20. koncert komorne gl.; 22.15 plesna gl. Ro. — Praga: 15. pisan koncert; 15.55 Brahmsova sonata; 16.35 koncert zabavne gl.; 18.20 lahka gl.; 19.30 pisan koncert; 21.15 koncert zabavne gl.; 22.30 Smetanova »Predana nevesta«. — Sofija: 12.50, 17.30 in 21.30 lahka in plesna gl.; 20. simfonični koncert. — Beromünster: 18.20 citre; 20.50 presenečenja; 21. švicarski skladatelji. — Budimpešta: 13.30 ciganski orki; 15.20 lahka gl.; 22. lahka gl. — Italija 1.: 16.15 kvartet violončel; 20. Ponchiellijeva »Gioconda« (prenos iz »Scale«). — Berlin: 13.15 18.20 in 21.15 zabavna gl.; 19.15 vesel spored.

Širite »Večernik«!

Janko J. Srimšek.

Seme za volinjsko vasjo

»Prekleti hudič!« je izbuljil oči Pavošič.

»Kdo bi si mislil!« sem vskliknil.

»Neštetokrat sem že takole sporočil v ozadje našim ljudem o položajih in krajih, kjer smo se nahajali in o »zmagah«, ki smo jih izbojevali. Največkrat na onih dopisnicah: »Zdrav sem in dobro se mi godi.« Vse so gladko spolzele pod prsti cenzorjev. Seveda je treba biti oprezen! Svinčnik ne sme biti pretrd in pretop!

»In takole smrtno obsodbo,« sem Franti vrnil Kržničevo pismo, »še zmiral nisi s seboj? Ga nisi uničil? Te ni strah?»

»Samo korajžnemu se sreča smeje!« je rekel deščak. »S pismom sem dosegel namen.« Inle! Pokazal sem ga vama v dokaz svojega zaupanja v vaju. Pravilneje rečeno: v d. kaz mojega — našega poštenja! — Zdaj svobodno zgori!

Vtaknim je zlobobno pismo v laterno in ga mi spustil iz rok, dokler ni zgorelo do zadnjega končka.

»Jutri jutraj! fanti, k prisegi! Brez strahu! V postroju se ne bomo stali drug zraven drugega. Molita, ali kolnita! Delajta, kar hočeta! Prisega ne izgovar-

jajta! Jaz bom spet molil. To pot ne samo za svojo rodno mater temveč tudi —

— za Domovino!« smo v isti čas izgovorili vsi trije.

»Pomagaj Bog, prijatelja,« je še pristavil deseterik Ječmenica, »da ne zastoni! Seme šele sejemo. Toda tudi žitnice bomo sezidali in mline zgradili. Skrb, kakšen kruh bodo iz njih prejimali in jedli oni, ki pridejo za nami — ker naše delo je njim posvečeno — je usoda naložila na naše rame in položila v naše dlani...«

Nad obogo volinjsko vasico Brany, kjer je že nekaj tednov taborila komanda 7. pehotne divizije, je viselo surovo severno jutro. Megla se je vlačila nad razstreljenimi in za silo pokrpanimi bajtami, megla vlažna in mrzla kakor mrtvaški prt. Iz svojih kvartirjev so po blatnih potih, sivim sencam podobni, prihajali posamezni oddelki štabne čete: vod dragoncev, peščica dunajskih črnovojnikov in vod pehote. 78. polka pred nizko poslopje, ki je v njem bilo zmešano mestno poveljstvo. Oddelki so se postrojili v linijo s čelom v pravcu vežnih vrat.

Nadporočnik v skrbno očiščeni unifor-

mi, na levi polovici prsi dolg niz zvenkajočih odlikovanj, ki si jih je bil zaslužil kot »Platzkommandant« pri diviziji nekaj kilometrov za fronto, je stopil čez prag. Zahreščala so kratka povelja. Premrle postave vojakov so se sunkoma zravnale in nadporočnik je zapridigal:

»Männer und Kämpfer für Gott und Vaterland! Njegovo cesarsko in kraljevsko apostolsko Veličanstvo cesar in kralj Franc Jožef I. — kakor vam je veličnoma že znano — je preminil. Zmagoslavni z lovorikami ovenčani prestol avstro-ogrske monarhije je po milosti najvišjega Gospoda vojnih trum zasedel kot cesar in kralj Njegovo Veličanstvo Karel I. — Heil! Eljen!»

»Heil! — Eljen!« je zamolklo odgovorilo iz jesenskega mraza.

Nadporočnik: »Gott strafe England!»

Par odzivov na nadporočnikov vzklik.

»Položili boste prisego zvestobe in udanosti presvetlemu cesarju in kralju Karlu I. Čital bom prisego, vi boste izgovarjali za menoj. — Razdelite se po narodnosti! Nemci na desno! Madžari v sredino! Hrvatje na levo! — Aber flink! Chargen! Keine Zeit vergauden!»

Odskočil sem na levo krilo. Med Hrvate. Nadporočnik se je zasadil vame.

»Kam? Slovenec ste!»

»Slovenec, da, gospod nadporočnik! Med Hrvatel!»

»Zakaj ne med Nemce? Die Windischen sind ja doch alle deutschgesinnt!»

»Ne vem, gospod nadporočnik! Nemščine ne znam dosti,« sem lagal. »Hrvatel so mi bližji!»

»So-o? Wirklich? Bližji?»

»Da, gospod nadporočnik!»

»Das werde ich mir merken! — Na-

prej! Ne obotavljajte se!...«

»Prisegema pri Bogu vsemogočnem...«

Poslušal sem monotono zlobudranje nadporočnika, diktirajočega iz črne knjižice prisego v pokvarjeni hrvaščini in neizmerno hladno mi je bilo v duši. Poslušal sem enolično zlobudranje mož, ki so za oficirjem ponavljali poedine stavke in besede iz prisego, in dušo sta mi zalivali trpkost in kakor pelin grenka žalost. Zaprl sem oči in zagledal sem pred seboj možko lepi obraz desetnika Ječmenice. — Njegove iskrece se oči. — Rdeče ustnice, ki so razločno šepetale molitev. (Konec jutri.)

V našem novem romanu o lepi in strastni Celjanki, ki prične izhajati v soboto, 1. marca, boste spoznali

„Barbaro Celisko“

ženo, ki je nenehoma hrepnela po pravi čistosti ljubezni, a je v svojem burnem življenju ni našla.

Novice

Kmetijska zbornica o ljudskošolskem zakonu

Ljudska šola je nedvomno ustanova, ki globoko posega v življenje in v usodo naroda. A veliko večino naroda tvori pri nas ravno kmet. Vse ugotovitve zadnje dobe se strinjajo s tem, da je naše kmetijstvo danes med zadnjimi v Evropi in da je eden izmed važnih vzrokov tega nezadovoljivega stanja vprav v premajhnih splošni in strokovni izobrazbi naših kmečkih množic. Ako ogromna večina našega kmečkega ljudstva nima prilike dobivati te svoje izobrazbe drugje kot samo v ljudski šoli, potem je več kot naravno, da je kmet na res primernem ustroju ljudske šole še prav posebno zainteresiran. To tem bolj, ker mu more in mora dati navadno tudi samo ljudska šola tiste temelje, brez katerih ne more tudi pozneje uspešno slediti raznim drugim prizadevanjem za dvig svoje pomankljive izobrazbe po raznih društvih, tečajih, predavanjih, po strokovnem tisku itd.

Teh dejstev so se vsi zbornični svetniki in organi dobro zavedali od vsega početka, zato je več kot naravno, da že od vsega začetka zborničnega dela skrbno ni bilo važnejše seje, ko bi se ne bilo sprožilo tudi to vprašanje. Raznim potrebam in nujnim željam s tega področja so dajali razni zbornični organi doslej izraza v raznih oblikah, zlasti s primernimi resolucijami, ki so pa ostale

žal neupoštevane. Kmalu pa je zbornica uvidela, da bi tudi z izpolnitvijo soglasnih resolucij to pereče vprašanje še vedno ne bilo rešeno, ker ga je treba rešiti v celoti, to je s polno spremembo zakona, ki je po ponovnih ugotovitvah zakonitih zastopnikov interesov kmečkega ljudstva v svoji obliki nevzdržen.

To so bili motivi, ki so privedli zbornico do tega, da je sestavila načrt potrebne izpremembe ljudskošolskega zakona in da je ta načrt vsak trenutek pri roki, kajti vsa javnost pričakuje, da se bo nadaljevalo s ponovno obetanimi notranjimi spremembami države.

Na pouk, kaj bi bile v teh težkih časih

dolžnosti zbornice, ta ne bo odgovarjala, ker bi se pisec članka v letošnji 45. številki »Večernika« lahko poučil že iz »Letnega poročila zbornice za l. 1937 in 1938«, da se je vseh teh nalog in še mnogih drugih prav dobro zavedala od vsega svojega početka in jih po svojih najboljših možnostih skušala tudi vršiti z vsemi primernimi sredstvi. Da vrši te dolžnosti še tudi danes, se bo pa pisec lahko prav tako izčrpno poučil iz zborničnega letnega poročila za l. 1939 in 1940, ki izide v nekaj tednih.

Kmetijska zbornica dravske banovine v Ljubljani.

Nesreča italijanskega bombnika v Makarski

ITALIJANSKI PADALCI ZASILNO PRISTALI PRI MOSTARJU

Pri Makarski je padel na tla italijanski bombnik, ki je v nedeljo popoldne letel nad Makarsko in izgubil smer. Bombnik je poskusil zasilno pristati, kar pa se mu ni posrečilo, ker je hipoma strmoglavil na zemljo ter se razbil. V letalu je bilo pet mož. Trije so se rešili še pravočasno s padali, dva pa sta ostala v letalu. Kljub temu, da se je bombnik čisto razbil, sta bila letalca le lažje poškodovana in se sedaj zdravita v splitski bolnišnici.

V ponedeljek popoldne so se blizu Domaničev pri Mostarju zasilno spustili trije italijanski padalci z letala »Savoia«. Preiskava je dognala, da so se padalci na treh italijanskih letalih dvignili z letališča v Tirani, hoteli bombardirati neke grške postojanke. Med poletom pa jih je ujela nevihta, da so morali letalci zaradi poškodb na motorjih poskakati z letal. Padli so na naše ozemlje. Orožniki so padalce prijeli in jih poslali v Mostar.

Celje

Odkup celjskega obrtnega doma

Na zborovanju obrtnikov, ki je bilo v nedeljo v Celju, je bila tudi obširna debata glede nakupa Obrtnega doma v Celju. Obrtni dom v Celju je bil pred leti odprt v takratni lastnini Slovenskega obrtnega društva. Ker pa je bilo na domu precej hipoteke, Obrtnega doma ni bilo mogoče vzdržati v lasti omenjenega društva in je bil prodan Zbornici za TOI v

Ljubljani. Iz debate na nedeljskem zborovanju je bilo razvidno resno stremljenje obrtnih krogov za tem, da bi dom prišel zopet v last obrtništva, ker je bil tej svrhi prvotno tudi namenjen. Seveda bo za uresničenje te akcije potrebno precej kapitala in nastane vprašanje, kako priti v sedanjem času do potrebnih denarnih sredstev za odkup.

c Redna skupščina Zdrženja trgovcev za mesto Celje bo v četrtek 13. marca, ob 18. v mali dvorani Narodnega doma.

c Maskeada Opleševalnega društva v Celju, ki je bila sinoči v Narodnem domu, je bila zaključna prireditev letošnjega predpusta. Bila je dobro obiskana in zabavna ter je dosegla tudi lep gmojni uspeh.

c Na občnem zboru Celjskega šahovskega kluba so bili v upravo izvoljeni naslednji: predsednik Josip Grašar, podpredsednik F. Grein, tajnik Mirko Fajš, blagajnik Pleterski, knjižničar prof. Tavčar, odborniki Tine Kocmur, Vladimir Dicht in Josip Schneider. Revizorja sta inž. Srečko Sajovic in O. Lečnik.

c Prosvetni inspektor ministrstva dr. Kotnik iz Beograda inspicira te dni obe celjski gimnaziji.

c Iz pisarne pododpora OROIR v Celju. Pododbor Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov v Celju bo imel občni zbor v nedeljo, 9. marca, ob 9. dop. v Oficirskem domu (vojašnica kralja Petra I.).

c V krop je padla enoletna hči delavca Marija Koklič iz Lipe pri Teharju in se hudo poparila po hrbtu in nogi.

Ugodnosti za odlikovance z Belim orlom

Zadnje »Službene Novine« objavljajo uredba, s katero se odlikovance z redom Beloga orla z meči zaradi izpričane hrabrosti in posebnih zaslug v vojni izraža posebno priznanje in zahvala ter se jim priznavajo iste ugodnosti, ki jih uživajo odlikovanci z redom Karadjordjeve zvezde z meči.

USTANOVITEV NEMŠKEGA ZNANSTVENEGA ZAVODA V BEOGRADU

V ponedeljek je bil slovesno odprt nemški znanstveni zavod v Beogradu. K slovesnosti so se zbrali mnogi naši in nemški odličniki, med drugimi tudi knez namestnik, naš prosvetni minister dr. Krek, zastopnik nemškega prosvetnega ministra prof. Menzel in nemški poslanik von Heeren. Minister dr. Krek in prof. Menzel sta imela pomembna govora o kulturnih stikih in sodelovanju obeh narodov.

13 DNI GLADOVNE STAVKE

Zloglasni pustolovec in zločinec Azbi Brničar se je hotel v tetovskem zaboru s pomočjo gladovne stavke preseliti

na drugi svet. Gladoval je že 13 dni in močno oslabil. Tedaj pa je preiskovalni sodnik ob priliki nekega obiska trdil, da na ta način greši zoper koran. To je zaleglo tudi zakrknjenemu Azbi, da je prenehal z gladovno stavko.

PLAZ KAMENJA ZGRMEL TIK PRED AVTOMOBIL

Ko se je pred nedavnim vračal H. F. iz Celja domov, je nekako v sredi med Rimskimi toplicami in Zidanim mostom zgrmel na cesto nekaj metrov pred njegovim avtomobilom plaz kamenja. V poslednjem trenutku je opazil grmado kamenja, ki se vali po strmim pobočju in ustavil avtomobil.

Na državni cesti med Zidanim mostom in Rimskimi toplicami je na več mestih nevarnost plazov. Cestna uprava naj bi zavarovala varnost cestnega prometa pred plazovi kamenja z zaščitnimi plotovi. Tudi skob in kamenje, ki je še vedno na obeh straneh ceste, kjer se je utrgal plaz, bi cestna uprava že lahko odstranila.

OPERETNA PREDSTAVA PRI SV. LENARTU V SLOV. GOR.

Na pustno nedeljo so v Sokolskem domu pri Sv. Lenartu v Slov. gor. vprizo-

rili Gobčevo opereto »Planinska roža«. Dvorana je bila nabito polna, saj so prišli na predstavo ljudje iz vseh krajev Sl. gor. Predstavi je prisostvoval tudi avtor g. Radovan Gobec. Uspeh je bil nadvse lep ter so morali skoraj vse prizore ponavljati. K uspehu je mnogo pripomogel orkester pod vodstvom sodnika gosp. Cvirna. Kakor čujemo, bodo pri Sv. Antonu v Slov. goricah v kratkem vpriporili Gobčevo opereto »Habakuk«.

c Cven. Tukajšnje mlado Društvo kmetijskih fantov in deklet je v nedeljo, 23. t. m., uprizorilo svojo prvo igr »Begunka« v dvorani Rajhove gostilne »Pri sokolu« na Moti. Izvajanja igralcev — po večini novincev — so bila prav dobra ter je bilo občinstvo nabito polne dvorane prav zadovoljno.

Ptui

p Obvezniki ljudskega dela za mesto Ptuj lahko vpogledajo v seznam, ki je na razpolago prizadetim do 5. marca t. l. na mestnem poglavarstvu. Morebitni ugovori ali pripombe se po tem roku ne bodo več upoštevale.

p Zadnja ponovitev »Veselega večera« v Mestnem gledališču je zelo dobro uspela. Tudi tokrat je bilo gledališče nabito polno.

p Mestno gledališče v Ptuj je četrto v naši banovini. Sicer služi kot kino, ko ni zavzeto za gledališke predstave. Nujno potrebno bo vnesti v novi proračun precejšnji znesek za prepleškanje, prebarvanje, ventilacijske naprave in za adaptacije, ki so neodložljive. Stavba bo potem odgovarjala svojemu namenu v vsakem pogledu.

p Rdeči križ je imel nedavno občni zbor, katerega se je za banovinski odbor udeležila ga. dr. Kroflov iz Ljubljane, ki je podala smernice za uspešno in smotno delo. Pri volitvah je bil izvoljen stari odbor s predsednikom g. dr. Matijo Mrgetom na čelu.

p Zvočni kino Ptuj predvaja danes in jutri »Milijonar Andy Hardy« najboljši film znanega Mickey Rooneyja.

Kino S oga, Ljubljana, tel. 2730 predvaja od 26.—28. februarja napeto filmsko dramo, ki se odigrava v metežu španske državljanske vojne

DVE FRONTI

V glavnih vlogah: DON AMECHE, LORETTA YOUNG in naš rojak BORA MINJEVIC
Predstave ob delavnikih ob 16., 19. in 21. uri

Slovenski akademiki v Beogradu so priredili lep Prešernov večer

Akademski odsek Društva Slovencev v Beogradu, ki že več let predstavlja vodilni slovenski akademski klub v Beogradu in uživa tudi v srbski javnosti velik ugled, je pretekli teden priredil kulturni večer, posvečen 140 letnici Prešernovega rojstva. Večer je bil v nabito polnih društvenih prostorih v Kursulini ulici. Poleg velikega števila akademikov mu je prisostvovalo tudi mnogo vidnejših beograjskih Slovencev. Program je

TATVINA KOVČKA S STRUPENIMI KAČAMI

Krotilec strupenih kač Peter Brakus, ki je potoval iz Novega Sada v Sremske Karlovce, je prijavil policiji, da mu je nekdo iz čakalnice novosadske postaje ukradel kovček, v katerem je bilo 15 strupenih kač. Ker je nevarnost velike nesreče, so oblasti uvedle vsestransko poizvedovanje za tatom, ki je namesto bogatega plena dobil — strupenjače.

METEOR V ISTRI

V Istri blizu italijansko-jugoslovanske meje nedaleč od Klane je v soboto zvečer padel z vsemirja meteor, ki je razsvetlil vso pokrajino. V bližini, kjer je padel meteor na zemljo, so se stresle hiše, čul se je pok kakor pri eksploziji bombe. Italijanske oblasti so takoj odredile iskanje meteora, ki pa ga doslej še niso našli.

o Ban dr. Natlačen je hotroval štirinajstemu otroku kmeta Jožefa Čakša iz Draskovega sela pri Smarju pri Jelšah.

o V krop je padel triletni železničarjev sin Bogomil Ajdič iz Smartnega ob Paki. Opekline so smrtonosne.

o Sv. Bolfenk pri Središču. Tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet ima 11. redni občni zbor v nedeljo, 2. marca, ob 14. uri pri predsedniku Jošku Tomažiču na Vitanu. Fantje in dekleta vabljeni!

o Ljutomer. Ptujsko okrožje kmetijskih fantov in deklet priredi s sodelovanjem Ljutomerskega in prekmurskega okrožja v času od 23. do 25. marca XI. prosvetno-organizatoričen tečaj v Zavratnikovi dvorani. Društva prejmejo te dni okrožnice s podrobnimi navodili. Prijave je treba poslati predsedniku okrožja, pošta: Sv. Bolfenk pri Središču.

Ljubljana

a Mestni avtomobil za nalezljivo bolne je namenjen samo za prevažanje nalezljivo bolnih v mejah mestne občine Ljubljanske, vendar je doslej v mnogih primerih ljubljanska mestna reševalna postaja pomagala tudi pri prevažanju bolnikov iz okolice in s podeželja. Zaradi potrebe stedenja z bencinom in pnevmatikami pa ta pomoč zdaj ne bo več mogoča in se opozarjajo zdravniki občine in bolniške blagajne ter vsa javnost, naj ne kliče več ljubljanske reševalne postaje za prevoz nalezljivo bolnih z dežele v Ljubljano. Prevoz vseh takih bolnikov je izven območja mestne občine ljubljanske dolžan opraviti higienski zavod.

a Za zimsko pomoč sta v Ljubljani prirejena dva nabiralna dneva vrgla skupno vsoto 103.718 din. Pri akciji so požrivalno sodelovale članice vseh ljubljanskih dobrodelnih društev, uslužbenstvo banske uprave, železniške in finančne direkcije, moštvo državne policije ter mestno uslužbenstvo. Omenjena vsota je bila nabrana med manj premožnimi sloji, pridobitni stanovi pa so prispevali za zimsko pomoč že prej z večjimi zneski in z darili v blagu.

a Rjavega premoga iz Velenja bo mestni prehranjevalni odbor, kakor nam sporočajo z magistrata, naročil še 75 ton in ga prodal v vrečah po 50 kg za ceno 12 din siromašnim slojem. Skoda, da je s to akcijo pričel šele proti koncu zime in ne že v mesecih najhujšega mraza.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

* KINO UNION. Tel. 22-21: Sijajna filmska komedija »Lažni fast« s Hansom Moserjem v glavni vlogi.

* KINO MATICA. Tel. 22-41: Češki film, duhovita komedija »Bolniška blagajna«. V glavni vlogi Vlasta Burian.

* KINO SLOGA. Tel. 27-30. Film iz španske državljanske vojne »Dve fronti«. Danes premiera.

Zanimivosti

Naše oči so lahkovere

Kako se priroda varljivo norčuje iz človeka in njegovih čutil

Rdeče je rdeče, zeleno je zeleno, kajne, vsaj trdili boste tako!? Le počasi! Zeleno je lahko rdeče, mora pa biti celo brezbarvno, kajti človeško oko, ki naj nam te pojme posreduje, je naše najbolj nezanesljivo čutilo.

Kdor vtakne prst v vrelo vodo, ta tega samo ne občuti, ampak more občutek tudi dokazati z opeklino. Toda z barvami zadeva ni tako enostavna. Vsakdo je bržčas že videl pavovo pero, ki se blešči v vseh mogočih barvah, zlasti na onih mestih, ki jim pravimo »oči«. Kdor je kdaj natančno gledal tako pavovo »oko«, je videl, kako preliva in izpreminja barve. Zakaj? Sončni žarki, ki padajo na »oko«, so vendar vedno isti, a tudi pavovo pero ni slikarska paleta, na kateri bi po svoji volji mešali barve. Tu se je priroda pošalila z ljudmi, prav za prav s človeškim očesom. Čudovito prelivanje barv na pavovem peresu se dogaja izključno le na samem peresu. Pero se stoji namreč iz več raznovrstnih slojev. Ti sloji lomijo svetlobo (žarke), človeško oko pa sprejema samo one žarke, ki se odbijajo vanj: to pa je ona barva, v kakršni pavovo pero pravkar blešči.

— Pomislite, mojega moža nocoj ni bilo domov ...

— Da se mu ni kaj hudega primerilo?

— Zdaj še ne, toda ko pride domov!

JOZE KOMLIJANEC:

Vojno poročilo iz Cjubiljane

„Vinko“, vpije Cene proti tretjemu nadstropju, „pridi hitro — bomo napravili ofenzivo!“ — „Zlodjeva poba“, se krega gospa Križajeva, ki posluša pravkar v prvem nadstropju za oknom radijska poročila, „ravno zdaj se ti najbolj dere“. Cene zažvižga na prste enkrat kratko, potem na dolgo. To je znamenje, da gre v glavni stan. Zgoraj pograbijo Vinko za samokres na zamašek, ki je skrbno skrit pod posteljo in jo urno mahne po stopnicah.

Ko pride do glavnega stana, ima Cene za plotom premogarja Jasketa zbran že ves svoj generalni štab. „Pazi“, vpije polglasno, ko pleza Vinko naglo čez plot, „stari Jasko stoji pred hišo!“ Toda predno se stari Jasko obrne, je Vinko že čez plot. „Kaj je“, sope, „proti komu bomo napravili ofenzivo?“

„Proti komu neki, proti Rumpļevemu Francu iz Mosti? Ta doslej še nikdar ni bil Anglež. Ampak danes bo. In proti njemu bomo napravili ofenzivo.“

Da pa Rumpļev France tega ne mara, je že dovolj glasno vpil. „Zakaj naj bom ravno jaz Anglež? Naj bo raje Kregarjev Rajko, jaz sem bil že dvakrat.“

„To boš že še videl“, vpije Kregarjev Rajko, „kdo bo Anglež? Jaz sem bil šele včeraj Čerčil — misliš, da bom danes spet?“

„Saj ti ni treba delati Čerčila. Pa delaj koga drugega.“

Poveljnik Cene prekine energično vročo debato in pograblji debelo cev od peči, ki so jo že pred par dnevi odnesli iz Jasketovega skladišča in jo moli Rumpļevemu Francetu pod nos. „Tu imaš protiletalski top — s tem lahko streljaš tudi na terenu na nas. In oklopni avtomobil dobiš tudi. Svoje ljudi si pa sam izberi.“

Top mora seveda vsakega vojščaka vradostiti. Oklopni avtomobil je sicer samo star upokojen otroški voziček Jasketove hišice, toda kdor ga ima, je le precej na boljšem, ko tisti, ki ga nima. „Torej dobro“, pravi Rumpļev France, „pa naj bo. Toda če ne pridejo Maks, Pavle in Jože na mojo stran, delate lahko Angleže sami.“

Vsi trije stopijo k njemu. In Skvarčevga Toneta je tudi pridobil, tako da je bil zadovoljen. In zdaj se splazijo čez plot do peščenega jame — mi vas napademo v desetih minutah od Turkove nove hiše.

Podobno je tudi z drugimi občutji za barve. Mi prav za prav ne vidimo barv, ampak prihajajo barve same k nam. Školjka nam sije v tisočeri barvah, ko da bi jo obračali. Kajpada se vse te barve ne nahajajo v školjki, ampak nastajajo z reflektiranjem neizmerno tankih slojev, ki odbijajo in lomijo svetlobo kot ogledalo. Naše oko vidi torej šele končni produkt teh silnih refleksov, vidi torej rdeče in

zeleno, ko rdečega in zelenega prav za prav nikjer ni. Naše oko je torej silno lahkoverno.

Našega očesa pa ne vara zgolj priroda, ampak ga more ogoljufati tudi fizika. Tako n. pr. lahko z mešanjem barvnih žarkov ustvarimo barve, ki jih tako rekoč nikjer ni. Človeško oko vidi tam, kjer ni nobene barve, ampak zgolj belo ozadje barvne in senčne odtenke. V takile »fizi-

Bratstvo krvi in orožja

Italijanski in nemški letalec si prižigata cigarete.

„Zdi se mi, da bi vas lahko vse v enem trenutku zadušil“

1900 LET NASILNE SMRTI RIMSKEGA TIRANA CALIGULE

Leta 41. p. Kr. in sicer 21. februarja je bil zavržno umorjen rimski cesar Caligula. Ves takratni imperij si je oddahnil, ko je izvedel za smrt tirana. Dušeslovci, ki so kasneje raziskovali značaj tega krullega cesarja, zatrjujejo, da je bil Caligula zaradi svojih norosti in grozotne krutosti edinstven psiho-patološki tip. Cesar Caligula je zasedel prestol rimskega imperija, ko mu je bilo jedva 23 let. Neinteligenten in niti malo izobražen je prevzel dediščino svojega očeta Tiberija, ki je nasledil prvega rimskega imperatorja Oktaviana Avgusta.

Caligula je pričel svoje cesarovanje zelo

srečno, saj mu je s simpatijami stal ob strani ves narod. Ali Caligula je zaupanje kaj naglo izrazil ter postal strah in trepet vsega imperija. Dušeslovci postavljajo dve hipotezi: znabiti je imel Caligula neozdravljivo možgansko paralizo, ki je bila vzrok njegovim grozotnim izbruhom, ali pa je mladega imperatorja velika slava opijala do tolike mere, da je postal obsest in ošaben. Njegovi zgodovinarji pišejo o premnogih njegovih drznih in prostaških dejanjih, ki jih stori lahko samo še norec. Med drugim poročajo, kako se je nekega dne zarežal v obraz svojim konzulom in senatorjem, ki so bili zbrani okoli njega, ter jim zabrusil: „V glavo mi je šnila čudovita ideja: zdi se mi, da bi vas lahko v enem trenutku zadušil.“

Rim je trepetal pred Caligulo. Celemu nizu bogatih patricijev je javno obljubljal, da jih bo obglavil ter se cinično proglašal za njih naslednika. Zagrešil je na stotine krvavih zločinov brez vsakega povoda, kar tako, da je nasilil svojo krvoločno naravo. Ko je nekoč šla čez most Tiberja povorka z namenom, da pozdravi in se pokloni cesarju, je hotel dati pometati vse ljudi v reko. Njegova norost ni poznala meja, saj je nekoč hotel zažgati ropopise Homerja, Virgila, Livija in Tita. Drugič spet je vodil armado 200.000 dobro oboroženih vojakov na mejo takratne Germanije. Ko je prišel z vojsko na mejo, je presenetljivo ukazal: „Nazaj! Nazaj!“ Triumfalno se je s tega pohoda nad sovražnika vrnil v Rim, ki ga je moral sprejeti kot zmagovalca.

Nekaj pred svojim tragičnim koncem življenja je imenoval svojega konja za konzula. Ob tej priliki je zbranim konzulom in senatorjem izjavil: „Odslej sem jaz bog. Naj mi gradijo svetlišča in me obožujejo z molitvijo in kadili. Želim, da me obožujete kot Jupitra!“ Kmalu po tej blazni izjavi ga je zavržno umoril v bodalom tribun proterijanec Chereasa. Ves Rim je zadihal s polnimi pljuči ter slavil pogumnega Chereasa kot rešitelja.

Lekcija zastojkarskim čitateljem

»NIKAR SAMO NE ČITAJTE, AMPAK TUDI KUPITE!«

Vseposvobod je brez števila ljudi, ki jih lahko imenujemo »zastojkarski čitatelji«. Po večjih mestih se taki ljudje ustavljajo pred trafikami in raznimi prodajalnami časopisov in kioski, naglo mimogrede preberejo naslove na prvih straneh časopisov, prav tako naglo odidejo, ne da bi kaj kupili. V Budimpešti se je število takih zastojkarskih tako povečalo, da so jim prodajalci časopisov napovedali pravcato vojno. Na zborovanju so prodajalci sklenili podvzeti najostrejšo ukrepe proti tem »vtikačem nosov v časopisne naslove«. Bitko proti njim vodijo na najraznovrstnejše načine. Pri nekaterih prodajalnih so izobesili časopise z narobe obrnjenimi naslovi. Ponekod se

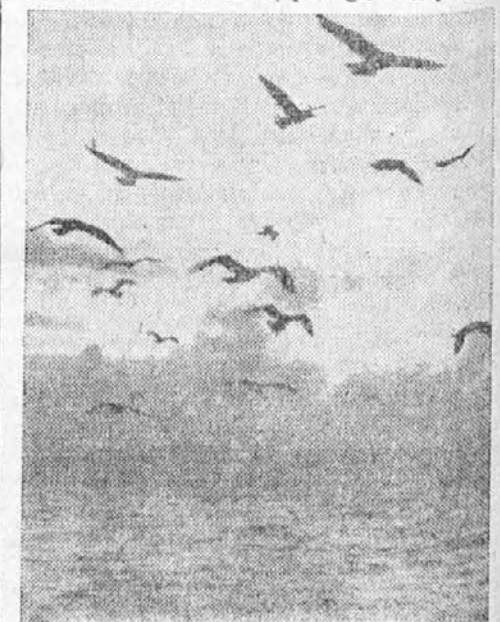
kalni kuhinje nam torej fiziki mirne dase sipljejo pesek v oči ter dokazujejo, da je rdeča barva zelena in narobe.

Zamenjava barvnega občutja pa je neprijetna šele takrat, ko človek po prirodi ni zmožen razlikovati barv, ko n. pr. vidi ves svet v sivini z nekaj temnimi odtenki. To slepilo za barve je kaj neprijetna bolezen, včasih se očituje na ta način, da je ta ali oni človek slep za zeleno ali rdečo barvo. Oči takih ljudi so neobčutljive za izvestne barve. Barva je sicer — kot je bilo že tlikokrat ugotovljeno — človekov občutek na osnovi nekega refleksa. Ljudje, ki so n. pr. slepi za rdečo ali zeleno barvo, dolgo tega ne spoznajo. S takim človekom lahko brez konca in kraja razpravljate na priliko o barvi kravate, nikoli ne bodo mogli razumeti ali občutiti pravičnega, ker ne morejo razlikovati rdeče od zelene. Zanje je vse zeleno. Taki ljudje n. pr. ne morejo nabirati jagod, četudi so zrele in rdeče, kajti zanje so jagode vedno samo zelene.

Ljudje, ki so »slepi za barve«, seveda niso sposobni za določene poklice. Prav gotovo bi ne mogli biti železničarji, ko pa so na železnici vprav raznobarni signali velike važnosti. Strokovnjaki so ugotovili, da trpi za »barvno slepoto« mnogo več moških kot žensk. Pribržno cenijo, da je 3% vseh moških »slepih za rdečo in zeleno barvo«. Nasprotno pa trdijo, da so ženske oči mnogo bolj občutljive za vse odtenke barv ter refleksne in igre žarkov in svetlobe.

Norvežani so segli po galebih

S prehrano je povsod stiska. Na Norveškem so poleg drugih stvari, ki prej niso šle ljudem v slast, posegli sedaj tudi

Galeb nad morsk gladino

po galebih. Ribiči razmečejo po ledu koščke rib, na katere planejo galebi, v tem hipu pa vržejo nanje ribiči mreže ter jih zajamejo. Dnevno vлови ribič do 60 galebov, kar predstavlja ob velikem povpraševanju po galebih precejšen dnevni zaslužek.

Zanesljivo znamenje.

Zdravnik: »No, kako se počutite danes?«

Pacient (bogat stric): »Zdi se mi, da se stanje poboljšuje.«

Zdravnik: »In po čem to sodite?«

Pacient: »Danes so me posetili številni sorodniki, a so vsi odšli zelo potrli.«

SLUŽBO DOBI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Ali potrebujete novo **KUHARICO?** Oddajte oglas pod to rubriko in uspeh bo zagotovljen. 2

Sprejem pridno **ŠNAZNO SLUŽKINJO** ki zna kuhati in ima veselje do otrok. Vprašati Sodna ul. 16-III, vrata 7. 23295-2

TKALSKI MOJSTER

samostojen, sposoben, z daljšo prakso na revolver in šaft strojih za izdelovanje popelinov in temu sličnega blaga, se sprejme kot obratovodja. Ponudbe z navedbo plače, do sedanjega službovanja, in osebnih podatkov na oglasni oddelku »Večernika« v Mariboru pod »Obratovodja« 23302-2

INSTRUKTORCO

sprejemem. Vprašati v trgovini Srečko Pihlar, Gosposka 5 23292-2

Sprejme se **PRODAJALKA** za prodajo pri stojnici s t. marcem. Vprašati v pekarni Višič, Studenci, Aleksandrova 45, od 12. do 13. ure. 23290-2

FRIZERKA

in brivski pomočnik se sprejmeta takoj za stalno v pomoč. Sprejme se tudi vajenka — Valvazorjeva 30, Driljevič 23297-2

ZELEZOSTRUJAR

se takoj sprejme v službo. Pismene ponudbe pod »Zelezostrugar« na oglasni oddelku »Večernika«. 23278-2

SLUŽBO IŠČE

do 20 besed 12 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

BREZPOSELNI!

Ne trudite se s prošnjami!... Oglas za din 12.— pod to rubriko Vam bo olajšal iskanje služb. 3

ŠIVILJA

išče službo za vsa damška dela. Gre tudi za sobarico. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23280-3

Službo išče **ŠIVILJA**

Šiva tudi za trgovino. Nasl. v oglasnem oddelku »Večernika« 23279-3

VAJENCI-(KE)

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

OBRATNIKI!

Ali potrebujete vajenca-ko? Z inseratni oglas v tej rubriki in uspeh ne bo izostal. 4

FRIZERSKA VAJENKA

se sprejme. Salon Drexler, Ulica 10, oktobra. 23285-4

STANOVANJE IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Ali se ne počutite dobro v sedanjem **STANOVANJU?** Poiščite si potom naših malih oglasov novega. 6

PREHRANA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SOSTANOVALEC

se takoj poenoti sprejme v celno oskrbo v bližini gl. kolodvora. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23300-7

SOBO ODDA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Mala opremljena **SOBICA** se odda brez hrane čez dan zaposlenemu gospodu. Pijunševa 28-II. 23283-8

Lepo **OPREMLJENA SOBA** strogo separirana, se takoj odda Meljska c. 29-I. 23291-8

Oddam čisto, sopčno **SEPARIRANO SOBO** Vrtna 9, desno. 23281-8

SOBO IŠČE

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

SOBO z 2-3 posteljami iščem v Mariboru v bližini Glavnega trga in mosta. Ponudbe na poslovalnico »Večernika« v Ljubljani. 23296-9

LOKAL

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

VAŠ LOKAL

je na neprometnem kraju? Za menijate ga z drugim potom naših malih oglasov! 10

V najem se odda **GARAŽA** na Betnavski cesti. Primerna tudi za manjše skladišče. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23282-10

POSEST

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

NEODENDRIN, MIXDRIN, žvepleno-apneni brozga, žveplo bakreno apno in druga sredstva proti sadnim škodljivcem nadalje apneni prah. Nitrofoskal in druga gnojila oddaja Kmetijska družba — Meljska cesta, tel. 20-83. 23038-11

Prilagodno **ZEMLJIŠČE** 5600 kv. m v bližini dolenskega kolodvora v Ljubljani se ugodno proda. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23257-11

PARCELA

pripravna za stavbo, 4780 m² — se proda — v bližini po stajajo. Informacije pri Ernest Hovnik Bohova štev. 24 23080-11

TRGOVINA

odlično vpeljana na zelo prometnem podeželskem kraju z lepo zalogo ali brez nje oddam radi večjega nakupa takoj v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23286-11

ENODRUŽINSKA VILA magdalensko predm., velik vrt, eventualna stavbena par cela 140.000.— Travniki, 3 orali 35.000, z hišo 60.000.— Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 23301-11

NAKUPUJTE

in prodajajte posvetila, liše, komplekse itd. potom naše gornje uspešne rubrike. Zasiurani uspeh. 11

DENAR

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

KJE BI SI IZPOSODIL **DENAR?** Uspešen posrednik so »Večernikovi« mali oglasi v tej rubriki! 12

TRGOVCI!

Inventurno prodajo Vam uspešno posreduje »Večernikov« mali oglas. 13

OBRT - TRGOVINA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

Prilavite naročilo na **MODRO GALICO** Kmetijski družbi, Maribor-Melje, tel. 20-83. 22809-13

TRGOVCI!

Cvetlični med, vosek in la-orehova jedra kupite najceneje v Medarni, Ljubljana, Židovska ulica 15. 22541-13

STROJI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

GENERATOR

za osebni avtomobil, najnovejši model, prodamo. Na željo damo načrte proti majhni odškodnini. Priložite znamko za odgovor. Ponudbe pod »Generator« na upravo »Večernika«. Ljubljana. 22824-14

MIZARSTVA! **LESNA INDUSTRIJA!** Nabavite si nože za skobeljne stroje marke »Steinboffer Dauerschmitt« dokler traja za loga. Trgovina strojev DOVŽAN Ivan, Ljubljana, Franciškanška 4, tel. 45-42. 23289-14

DINAMO, ŠIVALNI ALI PISALNI STROJ

kupite ali prodajte poceni z oglaševanjem v gornji rubriki. 14

GRADIVO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

GRADBENA SEZONA

se bliža! Opeko, gramoz in ostalo dobite potom malega oglasa. 15

ŽENSKI KOTICEK

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MODRČKI

stezniki, rokavice, nogavice, damsko perilo najceneje pri Š. Keiš-u Stolina I. 11406-18

BARVANJE LAS **TRAJNI KODRI** z najnovejšim aparatom in preparatom z garancijo po znižanih cenah. Salon Mra-kič, Maribor, Koroška c. 7. 22749-18

KUPUJEM

po najvišji dnevni ceni krojaške, šiviljske, pletilske, volnene odpadke staro, žemper, volno, čunje, juto vreče itd. Kovačič, Tyrševa ul. 35. Bivše strojne tovarne. 23288-18

Se vedno **TRAJNI KODRI** po nizki ceni z garancijo 6 do 8 mesecev kakor tudi barvanje las v vseh niansah. Pr. vovrstna postrežba. Valvazorjeva 30, Driljevič. 23218-18

KROJAŠKE IN VOLNE NE ODPADKE kupujem po najvišjih cenah R. Višnišvec, Stari trg 15, Ljubljana. 23287-18

KAJ ZANIMA naše žene? Odgovor najdete v tej rubriki. Zasiurani uspeh oglaševanja. 18

ŽENITBE - DOPISI do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

ŽENINI NEVESTE! Tudi Vi se poslužite »Večernikovih« dopisov. Najaktualnejša rubrika Nešteto, zahval in priznanj! 19

POUK do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MATERE! Vaš sinko je prejel ob polletju slabo oceno. Poiščite mu inštruktorja potom »Več.« malih oglasov! 21

GLASBILA do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

MOGOČE IMATE tudi Vi »Stradivarijeve« gosli? Ali potrebujete mogoče nov radio-aparat? Oddajte v tej rubriki oglas in poplačan bo z uspehom 20

Prodaj skoraj **NOVI PIANINO** Lanberger-Gloß. Nasl. v ogl. oddelku »Večernika«. 23268-20

POHIŠTVO-OPREMA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Pristen antični **FRANCOSKI SALON** visoke umetniške vrednosti, izredno, dobro ohranjen, se ugodno proda. Naslov v ogl. odd »Večernika«. 23293-17

LEPO PREPROGO za jedilnico, slike in zdravniške instrumente naprodaj v skladišču Meljska c. 27. 23260-17

MIZARJI, ROKODELCI! Z oglaševanjem Vaših izdelkov v tej rubriki, si boste pridobili stalne odjemalce. 17

VOZILA

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Dobro ohranjen, globok **OTROŠKI VOZIČEK** se ugodno proda. Naslov v oglasnem oddelku »Večernika«. 23284-22

Nakup in prodajo **STARIH MOTORJEV** koles in ostalih vozil posreduje najuspešnejše »Večernikov« oglas. 22

PRIDELKI

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

Gornja rubrika je najboljši posredovalec za nakup in prodajo Vaših pridelkov. 23

OPOZORILA

do 20 besed 20 din, vsaka nadaljnja beseda 2 din

NAZNANILO

Preselil sem svojo krojaško delavnico iz Aleksandrove c. v Jurčičevo ul. 4-I. Vsem drž. nameščencem 10 odst. po eust Krojaški salon Jakob Erbus. 21798-25

Zlato in srebro.

briljante, zastavljane listke, isče nujno za nakup **M. Ilgerjev sin.** Maribor, Gosposka 15

IZGUBENO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

AKO STE IZGUBILI ROKAVICO? Ne morete nositi samo ene rokavice. Oddajte mali oglas v »Večernik« in pošten najditelj se bo zgasil. 27

RAZNO

do 20 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din

VEVERICE, DIHURJE, LISICE kune, zajce in vse ostale vrste divjačin kupujem po najvišjih dnevnih cenah. Sprejemam v strojenje in barvanje. Peter Semko, Maribor, Aleksandrova cesta 1-2. 20774-2

Kupujem jelšove, borove **SMREKOVE CEPANICE** Stefan Lešnik, strugar, Kralja Petra c. 50, Studenci. 23299-28

Krom-številke in črke za izložbe 9.50 **RADAN** Zagreb, Masarykova 13 Prospekti na zahtevo.

Nogavice trajne po »Nimela« kopeli

Dobi se v drogerijah in trgovinah

Vsakovrstne

odpadke

papirja in cunj kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah

B. ŽELEZNIK trgovina vseh vrst surovin Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16 Nakupovalnica Kopališka ul. Telefon 27-43

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem sporočamo v globoki žalosti pretužno vest, da nas je za vedno zapustila nad vse ljubljena mati, tašča, stara mati gospa

Karolina Košič

posestnica

v 65 letu starosti.

Pogreb blagopokojne bo v četrtek, dne 27. februarja 1941, ob 16. uri popoldne na mestno pokopališče v Celju.

Celje, Maribor, Zagreb, 25. februarja 1941.

Zaljujoči soprog **Blaž**; Gustl, priv. uradnik, Milan, režiser narodnega gled., Drago, pilot, sinovi; Milka, davčna urad., Anka, hčerki; Snahe Marija, Julka, Anka. Vnučinja Olga ter ostalo sorodstvo.

Vsem onim, ki so ga poznali, naznanjam, da je nenadoma umrl dne 23. t. m. na Dunaju moj ljubi brat, gospod

Anton Merčun

višji carinski inšpektor v p.

Pogreb dragega pokojnika bo na Dunaju v sredo, dne 26. t. m., maša zadušnica pa se bo darovala dne 1. marca t. l., ob 8. uri, v župni in stolni cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 25. februarja 1941.

MAKSO MERČUN v imenu vseh sorodnikov.

V svoji največji žalosti in z bolečim srcem naznanjam vsem prijateljem in znancem, da se je moja najdražja in nenadomestljiva mama, gospa

Ivana Nakrst

po dolgi in mučni bolezni, spravljena z vsemi cerkvenimi tolažili, dne 25. t. m., ob 1/2 19. uri, preselila k svojemu Bogu v večnost. K večnemu počitku bo položena v četrtek, 27. februarja, ob 15. uri, na mestno pokopališče na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v petek, dne 28. t. m., ob 7. uri v Stolni cerkvi. Maribor, 26. februarja 1941.

Zaljujoči sin **RADO NAKRST**, član narodnega gledališča, sorodniki **OBERSNEL** in ost. sor.

Naznanila!

Cenj. občinstvu naznanjam, da sem se preselil iz Taborske ulice v **FRANKOPANOVO 55** (pri kadetnici).

Točil bom najboljša dalmatinska vina. Vsak petek morske ribe. — Za obilen obisk se priporoča **Nikola Skelin**